

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SKEDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIV. 104 NO. 35

RABIMO LASTNO RAZSODNOST

Pomilovanja je vreden človek, ki slepo verjame vse, kar mu kdo natvezi. Narava nam je dala oči, da opazujemo, ušesa, da poslušamo, in možgane, da razmišljamo. Dandanes nas obkroža vseh vrst propagandna od vseh strani. Med najbolj vplivne propagande današnjih časov spadata nedvomno radio in tisk. Obe vrsti vsebujeta mnogo dobrega in resničnega, pa tudi mnogo neresničnega, pretiranega in zavajalnega. Prav je, da poslušamo govore na radio, če imamo čas, in prav je, da čitamo, da mnogo čitamo. Poleg tega pa je potrebno, da pozorno opazujemo vse, kar se godi okoli nas. Vse to je velika šola življenja.

Ta šola pa nam bo koristila le, če nismo preleni za rabiti svoje lastne možgane za razmišljanje. Le na ta način si bomo mogli ustvariti zdravo sodbo, namreč na podlagi vsega, kar vidimo, slišimo in čitamo. Ne dovolimo, da bi nam drugi vsilili kakšno že prirojen in patentirano prepričanje, ne dovolimo, da bi nam drugi predpisovali kaj naj gledamo, čitamo in poslušamo. Ne priznajmo nikakih zunanjih cenzorjev; edini naš cenzor naj bo naš lastni razum.

V tej deželi imamō svobodo govora, tiska in zborovanja. Vrednost teh svobodščin pa včasih ne cenimo dovolj, ker se nam zdijo samoumevne, zato se včasih podvržemo samopostavljenim cenzorjem, ki največkrat niso nič boljši in nič pametnejši od nas. Vrednost teh ameriških svobodščin pa nam postane takoj jasna, če pomislimo kako enostransko je o važnih življenjskih problemih informirano ljudstvo v deželah z diktaturo. Tam sme časopisje poročati le to, kar odobri diktatura, knjige, ki diktatorjem ne ugajajo, so zaplenjene in sežgane, na shodih in na radio se sme govoriti le tisto, kar je po volji diktaturi. Ljudstvo nima prilike slišati nasprotne strani in si ne more samo napravljati inteligentne sodbe, zato ostaja v temi. To seveda diktatorji hočejo, ker le na ta način morejo obdržati svojo oblast.

V tej republiki je edini vladar ljudstvo, ki vlada po svojih svobodno izvoljenih zastopnikih. In čim bolj inteligentno je ljudstvo, tem bolj inteligentne zastopnike ima in s tem tem boljšo vlado. Propaganda vseh vrst in frakcij je dovoljena, bodisi na shodih, v tisku ali na radio. Ljudstvo pa si samo dela svojo sodbo. Včasih se zmoti, ker smo pač vsi ljudje zmotljivi, toda tudi iz zmot se nekaj nauči. Se vedno pa je resničen tisti izrek Abrahama Lincolna, da mogoče je vleči za nos vse ljudi nekaj časa, mogoče je vleči za nos nekaj ljudi vse čase, toda nikakor ni mogoče vedno za nos vleči vseh ljudi.

V Zedinjenih državah ni vzroka, da bi bil odrasel človek omejen, če ima pravilno razvite možgane. Tu so na razpolago vse prilike, da dobi vpogled in razmere takšne kakršne so, samo če ni prelen za gledati, poslušati, čitati in razmišljati.

V našem glasilu Novi Dobi je bilo že mnogokrat priporočano članom, da se izobrazujejo kjer koli in kadar koli jim je mogoče. Nikdar ni bilo rečeno, da tega ali onega ni treba čitati, da tega ali onega ni treba poslušati. Da se resnica spozna, treba je čuti oba zvana; tako pravi že stari pregovor. Torej: čitajte vse, poslušajte vse, z bistrimi očmi opazujte razmere okoli vas, potem pa razmišljajte in si sodbo in zaključke sami delajte. Za človeka z zdravim razumom, ki hoče s svojimi možgani misliti, ni treba vodnika, ki bi ga na vrvici vodil okoli. Nasvetov seveda ni treba zametovati, toda vedno jih je treba pretehtati na tehtnici lastne pameti; če so pametni, pošteni in sprejemljivi.

Tu in tam se poudarja, da je človek nagnjen k slabemu. Morda je to res, morda ni. Vsekakor, kako si more kdo vzeti pravico in drznost, da reče meni ali tebi: Poslušaj mene, kajti ti si k slabemu nagnjen, jaz pa nisem!

V jeseni bomo imeli volitve in ponujalo se nam bo tisoče kandidatov, dobrih, manj dobrih in slabih. Nova Doba priporoča vsem članom, ki imajo volilno pravico, da se volitve udeležijo in volijo po svoji razsodnosti. Od strani Jednote ali njenega glasila se nikomur ne priporoča gotove stranke ali gotovih kandidatov. Nobena stranka se ne more ponašati, da ima samo dobre kandidate in nobena menda nima samo slabih. Dežela je egromna in volilci v vsaki državi, v vsakem voilnem okrožju in v vsakem mestu sami najboljše vedo, kateri kandidati so po njihovem mnenju, poznanju in izkusnjah najboljši in vredni izvolitve. Kakor drugod, tako naj tudi v tem oziru rabijo svojo lastno pamet. Na vsak način pa naj se poslužijo svoje državljanske volilne pravice in s tem prispevajo svoj del k dobri upravi dežele.

Vse delovanje J. S. K. Jednote je javno in vsak, kdor hoče, ima lahko pogled v isto potom pravil, njene-

ga glasila in društvenega poslovanja. Vse njeno poslovanje je pregledano po nadzornikih, izvoljenih od članstva, in po državnih pregledovalcih. Pri nas ni nič prikritega, ker ni treba ničesar prikriti. Zeleti je le, da se članstvo zanima za jednotin ustroj in njeno poslovanje. Nič tudi ne more škodovati, če se naše članstvo zanima za poslovanje drugih sličnih organizacij, pa tudi za poslovanje zavarovalniških družb. Čim jasnejši vpogled bo imelo članstvo v razne zavarovalne sisteme, tem boljše bo za nas. Mi ne trdimo, da je J. S. K. Jednota med vsemi najboljša, toda sigurni smo, da kdor bo neustrankarsko in brez predsodkov preštudiral sisteme in poslovanje raznih podpornih organizacij in zavarovalnih družb, bo prišel do prepričanja, da v Ameriki ni nobene boljše podporne organizacije kot je J. S. K. Jednota. Morda je katera prav tako dobra, toda boljše ni!

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

nar in še nekaj stomilijonov dolarjev več. S stališča Anglije načrt ni napačen, toda osel gre samo enkrat na led in tudi stric Sam ne pojde drugič.

Kongresnik Dies zahteva deportacijo delavskega organizatorja H. Bridgesa, ki da je nekoč rekel: "K vragu s predsednikom Zedinjenih držav!" Če bi hoteli deportirati vse bankirje, korporacijske odvornike, veletrgovce in druge kapitalistične mogotce, ki so predsedniku Rooseveltu že neštetokrat isto želeli, bi bili teden dni vsi ameriški vlaki in parniki natrpani z njimi.

Metodistovskega pastora Warda nekje v državi Missouri je zaljubljen parček ob treh zjutraj zbudil z nujno prošnjo, da ju poroči. Ko je bila poročna ceremonija končana, je ženin izjavil, da ne more nič plačati, ker nima denarja. Svečenik se je nasmešnil in zamahnil z roko, češ, naj bo! Toda, ko sta mlada zakonca hotela dobrega pastora ja še napumpati za gotovo vsoto denarja, s katerim bi si privoščila poročno potovanje, je mož poklical svojega policijskega psa. Poročno potovanje se je nato začelo, sicer peš, toda z veliko naglico.

Znanstveniki so našli v Texasu neko vrsto pajkov, ki lajajo. Neki podjetni farmer je baj je že začel gojiti te pajke na debelo in jih namerava priporočati in prodajati za čuvaje zamrznjenih bank.

V mestu Avera v Italiji sta se nedavno poročila 70-letni Giovanni Dauria in 40-letna Elena Paporozza in za to priliko so jima sosedje priredili podoknico. Priletna mlada doporočena pa nista bila s podoknico zadovoljna in sta se pritožila policiji. Sosedje pa so vseeno hoteli imeti svoj špas in so jima na oknu zažgali dve bombi. To je menda pri Italijanih toliko kot bi mi rekli: z bratskim pozdravom!

V Montani imajo mestece Paradise, kar bi se po naše reklo Paradiž. Ko sem se pred tedni vozil tam mimo in je vozni red kazal, da bo vlak tam ustavljal za pet minut, sem si seveda zaželel uživati paradiž vsaj tistih pet minut. Malo prej sem bil v naglici napisal par kartice za nekatere prijatelje, da jih oddam na pošti v Paradise, da s tem čakačem prijatelj, da se jih spominjam čelo v paradižu! Pa sem bil razočaran ne vsej črti.

Na postaji prvič ni bilo poštnega nabiralnika, da bi bil prijateljem namenjene kartice oddal. To je menda s soglasju s splošnim domnevanjem, da se še nihče ni oglašil iz paradiža. Kraj sam tudi ni podoben paradižu, kakor bi si ga jaz predstavljal. Malo, zaspano mesceje v ozki dolini med dvema verigama strmih skalnih sten, nobene huriske, nihče nam ne maha s palmovo vejo v pozdrav. Le trije psi ležijo v senci pritlikavega drevesa in nam kažejo dolge jezike. Temperatura pa stoprocentna, to se pravi, toplomer je kazal gotovo nad sto stopinj vročine. Komaj dve minuti sem vzdržal v paradižu, nakar sem zbežal nazaj v železniški voz. Montanski

Paradiže je slaba reklama za pravi paradiž katere koli verske skupine. Če je to kakšen vzorec pravega paradiža, nihče ne bo silil v slednjega. Vsaj jaz bi se ga branil z vsemi štirimi. Bi pa že rajši poskusil, kako se diha v Hellgate, Wash., v Devils Elbow, Mo., v Devils Lake, N. D., v Devils Tower, Wyo., ali v Devils Slide, Utah.

A. J. T.

DRUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

zadnjaki pri isti mizi se smeje.

Z lepoto mladi in drugih letnih časov se bavi več pesnitev. "Hvalnica" navaja vrsto lepot, ki se zelo razlikujejo med seboj, vendar je vsaka zase in po svoje lepa. Pesem "V veseli družbi" daje kredit naši pesmi, ki nam more edina pričarati lepoto mladosti in nekdanje domovine. "Berač" je obožba sistema; mož se je trudil in varčeval 30 let, končno pa so mu vse vzeli kriza, brezdelje in bankir. Pesnici "Matic" in "Tone" sta posrečena lokalna portreta.

V pesnitvi "Mladi ameriški Sloveniji" daje pesnik zaslužen kredit naši pesmi in našim narodnim domovom. Pesnitev "Slovani" poudarja, da veličine te dežele niso zgradili sami Nordijci, Puritanci in njihovi potomci, ampak je v njej tudi mnogo dela poznejših priseljenih Slovanov, dasi zanj še ne dobe pravega kredita. Vsekar je pesnik prepričan, da bodo Slovani oziroma potomci priseljenih Slovanov v bodočnosti v znatni meri soodloščevali glede usode Amerike, kar je posebno dobro izraženo v zaključku: "I mi smo dediči moči, časti, i mi graditelji smo veličine prostrane naše nove domovine; i naša ajena je svobodna pot, i mi kovači njenih smo usod."

V gornjem je navedeno le nekaj odsefov iz lepe pesniške zbirke. V splošnem se pesnitve gladko in prijetno čitajo in mestoma zelo dobro zadenejo aktivnosti in razpoloženje ameriških Slovencev; mestoma tudi priznajo neoporečno resnico, da je med ameriški in starokrajškimi Slovenci široko morje — tudi glede mišljenja. In zato so dotične pesnitve prav posebno naše.

Črnogledi pesimisti nam dan za dnem pripovedujejo, da naše slovensko življenje v Ameriki že stopa v jesen. Če je to resnica, naj bo. V tem primeru pa bi lahko imenovali gornjo pesniško zbirko "Cvetje v jeseni." Kdor je čital povest istega imena, ve, da je bila izmed najboljših, kar jih je napisal Ivan Tavčar. Pa četudi so slovensko-ameriški literarni pojavi zadnjega časa "Cvetje v jeseni," ni vzroka za resignacijo in obup. V Ameriki, posebno na našem srednjem zapadu so jeseni po navadi dolge in sončne, blagoslovljene s prijetnim "indijanskim poletjem." In zakaj bi tudi Ameriški Slovenci ne imeli svojega indijanskega poletja!

Knjiga "Iz novega sveta" stane \$1.25 in se more naročiti na naslovu: Ivan Zorman, 6820 Edna Ave., Cleveland, O.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

bilskih nezgodah smrtno ponesrečenih 74 oseb, lani v enakem času pa 148. Tudi tu se je dobro obnesla izobraževalna kampanja v zvezi z boljšim policijskim nadzorstvom.

INTELEKTIVNE ŽENSKÉ

Predsednik Vasar kolegija je označil za pet najbolj inteligentnih žensk na svetu sledeče: Angeliko Balabanoff iz Rusije, Halidah Edib, ki je turška pisateljica, Sarojini Naidu, ki propagira neodvisnost Indije, soprog kitajskega voditelja Čiang Kaj-šeka, in soprog ameriškega predsednika Roosevelta.

KONVENČNO MESTO

Cleveland v državi Ohio je priljubljeno konvenčno mesto. Samo v letošnjem septembru se bo tu vršilo 18 konvencij in računna se, da bodo delegati in gostje omenjenih konvencij potrošili v mestu nad 300,000 dolarjev.

PROTI KOLCANJU

Dr. J. E. Kessell v Des Moinesu, Iowa, priporoča proti dolgoletnemu kolcanju sledečo preprosto remeduro: Prizadeta oseba naj si nastavi na usta papirnato vrečo, v katero naj diha. Vdihavanje prej izdihanega zraka baje v mnogih primerih ustavi neprijetno kolcanje.

VOJNA NA KITAJSKEM

Zavzetje provizoričnega kitajskega glavnega mesta Hankowa po Japoncih je morda stvar bližnje bodočnosti, vendar dose-daj se je posrečilo Kitajcem držati napadalce še v primerni oddaljenosti od mesta. Boji se vrše na razsežni fronti in Kitajci poročajo, da so na nekem mestu odločno pobili dve japonski diviziji. Japonci so v bližini vojne zone raztrosili letake, s katerimi pozivajo inozemce, da naj se unaknejo iz ogroženega ozemlja.

VOJNA V SPANJI

V Španiji se vršijo manjši boji na vzhodni fronti in takojalosti kot rebeli poročajo o nekaterih uspehih. Poroča se tudi, da lokalisti pošiljajo na fronto znatna ojačenja.

SITUACIJA V EVROPI

Razmerje med Češkoslovaško in Nemčijo je še vedno napeto, ker Konrad Henlein, voditelj sudetskih Nemcev je na povelje iz Berlina zavrnil vse dosedanje obljubljene koncesije od strani češkoslovaške vlade.

Hitler je baje dal Angliji zagotovilo, da Nemčija ne bo napravila nikakih prenatrženih korakov v češkoslovaško-nemški krizi. Angleški posredovalec lord Runciman se bo še nadalje trudil najti pot za mirno poravnava spora. Hitler baje namerava v kratkem staviti Češkoslovaški svoje pogoje za rešitev krize.

Francija je obvestila Anglije, da je pripravljena poklicati pod orožje večje število vojnih obveznikov, da prepreči vsako morebitno presenečenje od strani Nemčije, ki ima "zaradi orožnih vaj" mobiliziranih okrog enega milijona mož.

Madžarski premier Bela Imredy je izjavil, da nenapadalna pogodba, ki jo je Madžarska podpisala s članicami Male antante, ne bo stopila v veljavo, dokler ne bo dokončno rešen nemški manjšinski problem na Češkoslovaškem.

PO PAMETI GA PIJMO

(Nadaljevanje s 1. strani)

družbe, ni nikak pijanec, če se zna držati prave mere in če ve, da mu opojna pijača ne pusti slabih posledic, bodisi telesno ali mentalno. Družba prijatelj je pri pijaci bolj zabavna in živahna, ker vpliv alkohola ne-

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:
a) Izvrševalni osek:
Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, Box 105, Unity, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.
Četrty podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni osek:
Predsednik: JOHN KUMBE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGLJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:
Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotino uradno glasillo:
NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tiskajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, tenarje pošiljate pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in prijava na vsa slova na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za svilaenje zavarovalnice in bolnišnice spricvala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.
Dopolj, društvena namenska, oglaš, naročnina nečlanov in izpremenje narovov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica in Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejšo podporo svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki in kdor hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva ali pa naj ple na glavni uradi. Novo društvo se lahko ustanovi z 3 člani. Jednota plemen, neuzirajo se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dneva rojstva do 18. leta in ostanejo lahko v mladinskem oddelku do 18. leta. Pristopnina na oba oddelka je prostia.
Prejemlje znanla nad \$5,000,000.00. Solventnosti Jednote znaša 118.96%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA IN Mladinskega ODDELKA DAJE J.S.K. JEDNOTA NAGRADE V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagane sledeči nagrade:
za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrada

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagane sledeči nagrade:
za člana starega načrta "JA" — \$0.50;
za člana načrta "JB" — \$2.00;
za člana novega načrta "JC", s \$500.00 zavarovalnice, \$2.00;
za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalnice, \$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili člani plačani trije mesečni asesmenti.

kako uglati robate in neprijetnih pregreškov in odpraviti enega organa finančne kontrole. Nevarno znamenje pa je, če začne človek piti iz navade, da mora na vsako toliko časa dobiti pijačo, drugače je vse narobe. Tak človek navadno misli, da življenje brez pijače ni življenje, in to je slabo. Kdor si lahko odreče pijačo, kadar hoče, ni pijanec in ni nevarnosti, da bi postal.

Razume se tudi, da je treba razločevati med alkoholnimi pijačami. Pivo ali lahko vino vsebuje tako malo alkohola, da si istega lahko vsak povprečen človek, če ni nenavadno občutljiv za alkoholne pijače, brez nevarnosti privoščiti par čaš, posebno če je treba pogasiti resnično žejo. Pri kakšnem prizgizku se to lahko smatra za del jedi. Z ozirom na žgane pijače pa je treba že nekoliko več previdnosti. Na vsak način sam sebe, svoj sistem, kaj prenese in česa ne in kaj je prava mera zanj. Prej omenjena slovenska zdravica vsebuje zlati nauk za nas vse: po pameti ga pijmo!

OMFVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kako velik obseg zavzema tihotapstvo trošarinskih predmetov v Jugoslaviji nam zgornji pričajo podatki, ki so bili iznešeni nedavno na kongresu preglednikov finančne kontrole v Splitu. Seveda se ti podatki nanašajo samo na zalotene primere tihotapstva in predstavljajo morda le majhen del celotnega obsega tihotapstva. Organi finančne kontrole so lani odkrili 225,533 primerov raznih vrstnih pregreškov in odpravili enega organa finančne kontrole. 53 takih primerov. Med drugimi so organi finančne kontrole plenili 35,000 kg tihotapstvenih sladkorja, 19,100 kg kave, 500 kg bencina, 11,778 hektolitrov žarnic, 23,500 hektolitrov likerja, 647,600 litrov vina, 41 hl piva, 12,500 kg inozemskih tobaka, 55,600 inozemskih ret, 1650 inozemskih cigare, 200 kg domačega tobaka, 000 kg soli, 404,000 cigaretnega papirja, 16,750 madov vžigalnikov, 397,000 madov kremenčkov za vžigalnik itd. Izredno veliko primerov od opadne na odpru takšnih prekrškov.

TIHOTAPSTVO CVETE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kako velik obseg zavzema tihotapstvo trošarinskih predmetov v Jugoslaviji nam zgornji pričajo podatki, ki so bili iznešeni nedavno na kongresu preglednikov finančne kontrole v Splitu. Seveda se ti podatki nanašajo samo na zalotene primere tihotapstva in predstavljajo morda le majhen del celotnega obsega tihotapstva. Organi finančne kontrole so lani odkrili 225,533 primerov raznih vrstnih pregreškov in odpravili enega organa finančne kontrole. 53 takih primerov. Med drugimi so organi finančne kontrole plenili 35,000 kg tihotapstvenih sladkorja, 19,100 kg kave, 500 kg bencina, 11,778 hektolitrov žarnic, 23,500 hektolitrov likerja, 647,600 litrov vina, 41 hl piva, 12,500 kg inozemskih tobaka, 55,600 inozemskih ret, 1650 inozemskih cigare, 200 kg domačega tobaka, 000 kg soli, 404,000 cigaretnega papirja, 16,750 madov vžigalnikov, 397,000 madov kremenčkov za vžigalnik itd. Izredno veliko primerov od opadne na odpru takšnih prekrškov.

GLEDE IZBIRE FARM

(Nadaljevanje s 1. strani)

Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik gl

Current Thought

Good Sportsmanship

With the month of September well on its way, our members turn their minds to indoor sports, such as bowling and basketball.

Several SSCU lodge teams are expected to enter local field of competition in bowling, and many of members again may lead this league and that league individual, double and team honors.

Basketball, a competitive sport that requires almost perfect co-ordination between players, too shall share indoor sport spotlight along with bowling. While SSCU units in recent years have made a formidable showing in the local basketball circles, the expense of organizing and maintaining a team has discouraged an otherwise aggressive and sound team from playing another season.

Bowling is a popular sport, more so than basketball because it does not require as high a degree of skill. Anyone can start playing the game from 16 to 60, figuratively speaking.

Sports essentially are a form of entertainment, and such never should be considered too seriously. Too much of a well meaning group of players will permit the element of competition get the best of them, with the result that they are ready to bite the referee's ears off when a decision is rendered against them. Sometimes one or two players on the team are continually "beefing" on this and that decision, and soon the crowd of spectators boos the entire team when only one or two deserve such unpopularity.

All of us cannot be champions. Neither can all teams be winners. In any game, one team wins and the other loses. While we all can't be winners, we certainly can be losers. A good defending team, even when losing, wins the admiration of the spectators for its grit and determination to win, if it plays the game square, and does not attempt to put most of the blame for reverses on the referees, or umpires, as the case may be.

In bowling, a good roll scoring a difficult shot for one side, is applauded by spectators and participants on both sides. There is no outward manifestation of a high shot, even though it may have been made by a competitive novice in the game. This is true between teams of high calibre; between teams who have played the game for years.

This fall and winter we will see many of our SSCU members enter bowling leagues with their own teams. On bowling alley, or on the indoor diamond, the spectators who may not be at all familiar with our organization judge it on the basis of what the players do in the game; how they take defeat; how they behave in general. The individual performers may be forgotten in the spectator's mind a month or two hence, but the name, SSCU may not be. Our Organization will be judged as consisting of splendid fellows and girls, or one as consisting of poor sports.

On the playing field, in bowling, basketball, softball, etc., we, as member-players of our lodge bearing SSCU affiliation, must keep in mind always that the spectators are continually judging our actions, and that our actions in a distant way are connected with our organization, the SSCU.

A good loser is liked by all, especially the winner. A good loser will congratulate the winner, with an intention remark perhaps that the next time he or she plays the tables are reversed.

Rambling Along

By Stan Progar

Blawnox, Pa. — "Mom, why do you get me up earlier? I don't want to be late the first day of school."

It is to be young again and part of thousands that will chant phrases all this week. If it were possible to erase ten years from our lives and once again march back to school, what a happy world this would be that can never happen. Only marches on. Days are wasted and lost can never be regained. They are forever. Time and tide wait for no man. Man must use time to the best advantage in his youth or suffer later in life. Time has no exceptions.

Schooldays

Words similar to those were used in my way back in the good old schooldays but much to my surprise, I passed them off lightly. I was too busy having a good time and was too young to grasp the true meaning. Now as the

realization dawns upon me, I am sorry because I must improve my neglected education the hard way. BUT YOU DON'T HAVE TO. I mean you juveniles that are about to enter high school and lay the foundation for your future life. Especially those that look upon high school as four years of merriment and possibly football glory. Please don't enter school in that frame of mind. Make it your business to start this fall term with the determination to study hard and long, then keep that attitude throughout the four years you spend in school. And by all means spend them well. Now, time may seem cheap, but oh, how valuable it gets to be in your later years of life.

Don't listen to those chaps that say, "Only sissys study, come on and let's have fun." If studying makes you a sissy, then by all means be a sissy. You'll never regret it.

Don't envy the girl or boy that is sitting in back of you

Continued on Page 4

"As A Secretary Sees It"

Blawnox, Pa. — In an effort to return to these pages on more occasions than one, this department was frustrated for various reasons. Balancing my time budget seems to hit as many snags as the average financial budget. Nevertheless, the wedge has been driven home. Who knows — it may remain there for some time... No promises; but sufficient hopes.

The wedge has been driven into the news block far enough to extract some local SSCU news; some of it sorrowful, reassuring us that all news can not be good news... Among the headlines we find that harvest time dance scheduled for Saturday, October 15th. Is it any wonder that it should rate the headlines, since very few can recall the last affair sponsored by the Electrons? Several had been attempted only to be postponed in favor of other local affairs who claimed priority to dates. At this time we find ourselves the lone harvesters for that eve. To those who will aid us in retaining that position, we extend our appreciation... To Frank Rebarnik Jr. and his popular White Eagles goes the honor of placing "music in the air" for that evening. A beautiful singing canary, caged for delivery, will be the proud possession for some one on that anniversary eve. The 40th rung on the SSCU ladder will not go unnoticed in this vicinity. The material that has been poured into molding this ladder is of such purity that its strength and durability remains unchallenged. With well-deserved right it has been acclaimed the finest ladder of its kind...

SSCU-er South-Bound

One SSCU face that will be absent from the anniversary activity next month will be that of brother Al, the near six-foot "baby" of the family. His 180-pound frame faced southward with the advent of the school season, to Elon College, in Elon, North Carolina. Al will actively engage in football and baseball at Elon; but the latter will receive the greater part of his interest and attention. His record to date, in baseball, has been sufficient to attract the attention of a local Yankee farm. A two-week try-out convinced them that Al's efforts deserved more than passing interest. Barring injuries, there is little gambling, if any, in the statement that a future Yankee catcher may be an SSCU'er, some four years or less, hence... As an American Legion, Jr. team catcher for two years, Al's rifle throw has thwarted any and all base stealing during that period. Double plays on his part were no rare incidents, while an occasional triple play also figured in his tosses. With college coaching to aid him in experience there is no stopping Al, so they predict for him... The modest Al "sneaked" off with a casual "so-long" saving the final day for himself. That's the way he would have it. Quiet and orderly fashion...

As for the sorrowful news, the Electrons in a body extend their condolences to our energetic president, Pete Tutak, and the bereaved family, whose mother passed away quietly in her home Saturday, August 27th, after a short illness. Mrs. Tutak is survived by her husband Lawrence, four sons and six daughters.

F. J. Progar.

BRIEFS

Illinois Federation of SSCU lodges will hold its next meeting on Sunday afternoon October 2, in Chicago. A program of entertainment observing the SSCU's fortieth anniversary will follow the adjournment. A three-act play, dancing, speeches, singing and recitation will feature the program of entertainment.

Lodge No. 11, SSCU of Omaha, Nebraska will hold a dance on September 10, at the Sokol hall situated on 1243 S. 13th St.

United Junior Slovene Chorus, consisting of seven children's choruses of Cleveland and vicinity, will present a concert on Sunday, September 18, in the Slovene National Home on St. Clair Ave. Mr. Louis Seme is the director. Miss Alice Artel, piano accompanist. Frankie Yankovich and his orchestra will provide the music for the dance to follow the concert.

Regular convention of the Slovene Mutual Benefit Association (SDZ) will open on Monday, September 12, in the Cleveland Slovene National Home on St. Clair Ave. The Slovene Mutual Benefit Association has its headquarters in Cleveland.

In Sheboygan, Wisc., "Sloga", a Yugoslav fraternal benefit organization, will open its regular convention on September 10. The home office of "Sloga" is located in Milwaukee.

Visitors to the Nova Doba office last week included SSCU members from the states of Washington and Michigan: namely, Mrs. Mary Potocnik of Cumberland, Wash. and Mrs. Josephine Richter of Enumclaw, Wash. both members of lodge 162, SSCU, who came in company of Mrs. Mary Bernick of Detroit, Mich. and her two sons. Mrs. Bernick was a delegate to the 15th regular SSCU convention held in Cleveland in 1936.

A Good Skate

The boy was the center of a group of admiring men and women. He had crawled out on thin ice to rescue a playmate who had broken through.

"Tell us, my boy, how you were brave enough to risk your life to save your friend," asked one of the ladies.

"I had to," was the breathless answer. "He had my skates on." —Efficiency Magazine.

Rising to the Occasion

The dean of a college was investigating a charge made by some of the girls that the men who lived in the fraternity house, next door, forgot to lower their shades.

The dean looked out of the sorority window and said: "Why, I can't see into any of the fraternity house windows."

"Oh, yes you can!" chorused the girls. "All you have to do is to get up on a chair." —U.S.S. Reina Mercedes Galleon.

Accidents Will Happen

Johnny had defined a collision as two things coming together at an unexpected time.

"Now, Willie," said the teacher, "give me an example of a collision."

"Twins," answered Willie.

Pittsburghers Arrange Autumn Social

Pittsburgh, Pa. — After being almost completely dormant since this year's bowling tournaments, Pittsburgher Lodge will inaugurate the Fall season with a semi-private social for members and friends on Sept. 23, 1938 at St. Mary's School Hall. at \$1.00 per person. While this is rather a new procedure, Pittsburghers have tried it in the Spring with gratifying results. There will be an orchestra and all the eats and beer you care for or can eat or drink at no other cost. Our last affair of this kind is still remembered and this Fall social is in response to public demand. All who were present at the previous one have been repeatedly asking us to arrange another party. A good time is assured everyone and we guarantee that no one will be allowed to go home hungry or thirsty or without having had a glorious time.

We would like to see all our friends at this gathering as it will also be part of Pittsburgher's celebration of the SSCU's 40th Anniversary. A hearty invitation is hereby extended to all members and friends. St. Mary's School Hall is just a few doors above the local Slovene Auditorium, which could not be engaged for this occasion due to certain complications.

More about this party in future issues of Nova Doba. Keep open this date and then remember to visit with us at the Electron's celebration in October. How about it Frank?

L. P. Boberg, Pres.
No. 196, SSCU

Fund Slogan

Completion of the 1938 Cleveland Community Fund Campaign Poster, carrying the slogan, "Give — Make Life Worth While," was announced by George Adomeit, chairman of the poster committee. According to Mr. Adomeit, "the picture of the child and the slogan beneath have a striking appeal. The sad, wistful directness of the child's gaze and the simple sincerity of the slogan are a combination sure to touch the hearts of all."

The poster was painted by Hans Busch, Cleveland artist, and is the second one painted for the Community Fund Campaign. Nine years ago, in 1929, his poster was accepted for campaign use after being judged best in a contest conducted by the Community Fund among local artists.

Willie — While mother was sleeping the baby got sick licking the paint—

Caller — Off a toy?

Willie — No, off mother.

JOLIET AND ROCKDALE LODGES CELEBRATE 40th ANNIVERSARY

CHICAGO HAS LARGE DELEGATION

By Little Stan

Ely, Minn. — Speeding along the highways through the states of Minnesota, Wisconsin, and Illinois two weeks ago was a trio of enthusiastic men. Their destination—

Oak Grove—beautiful and picturesque picnic grounds between Joliet and Rockdale, Ill., where Lodges 66 and 92 respectively, gathered to celebrate the 40th anniversary of the founding of the South Slavonic Catholic Union at a picnic, August 27.

The trio, winding their way over excellent roads, was composed of Bro. Anton Zbasnik, supreme secretary, who was the main speaker at the affair, his son, Anton Jr., known as Bill, and your Little Stanley. They had waited enthusiastically for the arrival of the day when they would pack up and drive the 650 miles to the picnic grounds where the people all so generously cooperated to insure an excellent celebration. And now, as Little Stan is writing this narration, the day has come and gone, and he is back at his desk tapping out the story of the commemoration.

Originally, plans were to stop in Milwaukee, Waukegan, and Chicago. But the drivers had made excellent time driving, and it was decided to continue on towards Chicago, by way of Madison. Besides Mr. Zbasnik had some business to transact early Saturday morning. Yet the decision to drive directly to the Windy City was made slowly, and afterwards the group was sorry they hadn't taken the Milwaukee route. But such was the eagerness to attend the 40th anniversary affair at Oak Grove.

Little Stan had quite a time with the watch in Chicago. Upon arrival, he didn't set the watch an hour ahead, but continued on the regular Central standard. Always he thought the time was going by slowly when in reality it was moving along swiftly and was an hour ahead of him at every turn.

Next morning when Little Stan rubbed the sleep out of his eyes, his watch said 9:15 a. m. Just like at home, up bright and early! Heh Heh. As a matter of fact, it was really 10:15 and by the time Little Stanley had his bath and breakfast it was nearly noon in the Windy City. That was unexpected, and it really caught him napping, besides forcing cancellation of various planned visits.

Next best thing was to pay a flying visit to Dr. Joseph R. Skala who operates a Dog and Cat Hospital on West Van Buren. Bill and Stan were graciously received by Dr. and Mrs. Skala, and old friends renewed acquaintances. Mrs. Skala prepared a delicious meal with the good old soup we are used to at home. Delicious it was and our thanks for it. While there, met Charlie "Sheesh" Grahek, who looks nice and sleek especially with the cute mustache; Young Eddie Dragosh who is the doctor's assistant, and young Mr. Mavetz who had just rolled in from Milwaukee. Sitting around the table was just like being at home and was everybody happy!

Dr. and Mrs. Skala, and the boys send their best regards to their many friends.

Next thing was to grab a street car bound for Wrigley Field. There the Brooklyn Dodgers and the Chicago Cubs faced off for a nine-inning thriller taken by the Dodgers 4 to 2. Luke Hamlin held the Cubs in check with six-hit pitching, while his teammates nicked Charlie Root and Jack Russell for ten hits and four runs. Saw Dizzy Dean retire the last three Brooklyn batsmen in order in the ninth, and saw world famous Babe Ruth coaching on the first base line. It was swell, and Little Stan could have sat there for another 24 hours watching them play. But that didn't happen.

Only once during his visit enroute to Joliet did Little Stan play farmer. It was when being registered in the Morrison at Chicago. Page boys took the grips in, placed them near the booking window. And like a dud, Little Stan takes the bags right with him to the window. Page boys brought them back to the center of the floor, and Little Stan was almost going to go back to get them when he saw a light! Heh Heh Heh! Coincidentally, we met Mr. Frank Gospodarich in the Morrison. He is from Joliet, holds a supreme office in the KSKJ.

Early next morning, acting more like a veteran from the city, Little Stan packed up and joined Mr. Zbasnik and Bill in the lobby where we checked out, ready to continue our way to Joliet, and Oak Grove. It didn't take long to drive the short distance, and there were certainly plenty of 66's to guide us to Lodge 66 in Joliet. There were the road markers, the Phillips signs, all leading to "66."

Arriving in Joliet, saw the construction of the new KSKJ home, which was underway, and booked in the Hotel. Bro. Frank E. Vranichar, supreme trustee, arrived and we drove to the beautiful Vranichar home on North Center street. Arriving, the first person Little Stan saw was Little Bernadine Vranichar. She had a pretty smile on her face and that with her beautiful curls was an unbeatable combination. Next we saw Marie Vranichar, petite and pretty. These young girls were real hostesses, and immediately the group felt right at home. Mrs. Vranichar had been busy in the kitchen, and came right in. It was nice to come to our destination and relax among old friends.

Mr. Vranichar showed us his office and demonstrated a dictaphone. He had been experimenting with it, and we heard the voices of his brother who we had the pleasure to meet, and his family. The twins were asleep, but we knew we'd see them before the day was out.

Little Bernadine was playing with a softball, so Bill and Little Stan immediately decided to work up an appetite by playing. Went outside and met Mrs. Terlep, mother of Mrs. Vranichar, and after a little convincing met Marie Terlep, her daughter. Got hold of a bat, and Marie Vranichar was batting first. Bill was catching, and Lefty Little Stan was pitching. Bernadine was on

Continued on page 4

MY TRIP TO THE MEDITERRANEAN

BY Doris Marie Birtic, Lodge 180

Editor's note: This is the 33rd installment of a series of articles which Doris Marie Birtic has prepared for publication in the Nova Doba. Readers will recall that Doris won a sixweek cruise to the Mediterranean in a nation-wide contest sponsored by The Cleveland Press and The Cleveland Propeller Club. Other installments will follow in subsequent editions.

Few passengers got such a thrill when opening their packages after shopping in a foreign city as did one young lady who burst into gales of laughter when she found a whole string of thick, greasy Italian "klobase" noticeably flavored with garlic, resting next to an exquisite cut-glass perfume bottle in her shopping bag. How they ever got there is still a mystery to her for she hadn't been even near a meat market. Evidently the sausages had been thrown in for a souvenir, but the aroma emanating from them was more than she cared to take back home with her.

Our souvepir hunting was now at an end. Reluctantly we pulled out of the Genoese harbour and headed towards home. I hated to leave Italy for I knew that it might be a long time before I would again have the opportunity to tread on European soil. I knew, too, that it would be extremely hard to settle down after the carefree exciting days I had spent roaming about the Mediterranean.

New places, new faces every day. What more could anyone want? But now that was all over. We had started our homeward journey. Business men shook their heads when they thought of getting back into the harness again. How humdrum it would all seem. In another two or three weeks I would resume my studies at Notre Dame. But I couldn't complain for wasn't I having a happy-go-lucky time while my classmates were already plugging away at their textbooks? I chuckled inside when I thought of that.

But why think of such things when the world about you is so interesting. Only nineteen of the original list of passengers that had sailed from New York with me were making the round trip and getting acquainted with the new passengers was a fascinating pleasure.

A group of Palestinians making their first trip kept together on one end of the ship. Though all were feeling the effects of the sea, they smiled whenever anyone walked by. Our daily matches of shuffleboard and deck tennis were of keen interest to them but only two ventured to try their skill at the games. The others remained in their deck chairs bundled up in blankets with their large somber eyes peeping through at the top.

In the evening while the majority of the passengers were dancing, at the movies or horse races, they huddled together and under the direction of one, harmonized on some beautiful Arabian melodies. They put such feeling into their songs that when the sound reached us across the deck I could almost hear the throbbing tones of an imaginary symphony.

I asked the dining room steward if he could assign a few to my table for a day or so in order that I might see how they acted. With a twinkle in his eyes he promised to see what could be done. The next time I came down for dinner I noticed that the steward had certainly done a thorough job for now all those seated around

Telegram Contest By Western Union

First time since 1845, when America's first telegraph company was organized, the public will have the opportunity to design headings for telegram blanks. To encourage youthful artists and stimulate an interest in the coming World's Fair to be held in New York and San Francisco in 1939, the Western Union Telegraph Company is offering \$350 in cash prizes for headings suitable for the two special World's Fair souvenir telegrams.

Two contests will be held simultaneously one for the New York heading and one for San Francisco with the following prizes in each contest: first, \$100; second \$50; and third, \$25.

Both contests are open to any art student or amateur artist, and no entry fees of any kind are required. Entry blanks setting forth the contest rules are available to any one except employees of the telegraph company without charge or obligation at any Western Union office. The contests are now open, and close December 30th.

Except for several mechanical requirements there are no restrictions upon contestants other than the limits of the designer's imagination, and the winning headings, if they are suitable for use, will join the long list of special headings inaugurated in 1912 when the telegraph company first began the practice of using the individual decorated headings for special occasions. With the recent interest shown in the new hobby of collecting old telegrams, it is possible that the telegrams printed from the winning drawings will some day find themselves in many telegram collections.

Irish Thoughtfulness

An Irishman carrying a large sack of potatoes along a lonely road was overtaken by a man driving a team hitched to a wagon.

The driver offered Pat a lift, which he gladly accepted, but still kept the sack of potatoes on his back. The driver told him to put them down in the wagon.

"Sure," Pat replied, "I'm thankful for the lift ye give me, but I don't want ye to be burdened with the taters as well."

Zoe—Jimmie Sidmore says he thinks I'm the nicest girl in town. Shall I ask him to call? Wanda—No, dear, let him keep on thinking so.

I Ain't Got Nobuddy

Jack: Aw, c-mon, tell me about the new girl of yours.

Bill: Why should I?

Jack: Because I'm your buddy.

Bill: No, sirez—my girl ain't no buddy's business. —U.S.S. Reina Mercedes Galleon.

They glanced over the menu as if trying to decide what to order. This was all pretense for they could not read and had secretly agreed to play follow the leader. The steward brought in my meal and after carefully sizing it up, they ordered the same.

The meal was a series of surprises for them but the climax came when the waiter brought on the fancy form ice cream. With the exception of one gentleman, we all received vanilla or chocolate flavored animals. The exception was a lime-green bunny. After scrutinizing it cautiously, the man motioned for the steward and told him he wanted another dish. This one, he said, was green with mold.

Rambling Along

(Continued from Page 3)

because he or she is smarter than you. You can be just as bright if not more so if you'd only give yourself the chance. Make it your business to be the smartest in your class. It's easy if you try.

Your Future

Have you ever given any thoughts to your future? Do you want to be a "somebody" or an ignorant nobody who must haunt the breadlines half of his life to exist? Do you crave for a life of hard labor and of struggling to make ends meet or be a success and enjoy the luxury and comforts of life? NOW IS THE TIME TO DECIDE.

Your four years of high school studies are the most important years of your life. Your future depends upon how you use or abuse them. They are the years that construct your foundation upon which your future house of knowledge will rest. Can't you see the importance of building a firm foundation for a firm and secure life? Emphasis on the importance of your high school years cannot be overdone. NOW IS THE TIME TO REALIZE THIS AND NOW IS THE TIME TO PREPARE FOR YOUR FUTURE...

Tomorrow

Today's scholars will be tomorrow's leaders. Will you be one? Why not? Only you stand in your way. You yourself will determine whether or not you number among the leaders of the various professions. You yourself stand between success or failure, easy or hard or a bright or dull tomorrow. You and the way you conduct yourself during the building up period — your high school days, will ascertain into what category you will place yourself in later years. So can't you see why we stress the importance of your conduct in high school? Now is the time to make it easy for yourself by simply studying hard while you are young. You can if you try.

Our SSCU

Every organization must have good leaders to be a good organization. Our SSCU is a better organization because it has good leaders. But no one lives forever. In the future, our leaders will be picked from you juveniles in the high school age now. Can't you see what that means? Of course you do. He who studies now will be our leader in the future. Don't pass up an opportunity to guide the destiny of our grand organization, the South Slavonic Catholic Union. You can be one of our future leaders if you study hard and often while in high school. It pays.

Example

Does it pay to work hard while in high school? You bet it does. Let's use Brother Albert for an example. In high school he studied hard and often. He didn't run around in the evenings and didn't smoke or touch liquor. Still nobody dared to call him a sissy. Despite devoting most of his time to study Al still found time for football and baseball. To top this off, Al was very successful in all three. Today, Al is furthering his studies at the Elon college in North Carolina. Just because he behaved in high school and built a firm foundation. You can do the same if you try.

A Thought

A will and the determination to follow through can only mean one thing — Success. Be determined and willing today and success can't help but follow tomorrow.

Taxi Driver: "I take the next turn, don't I?"

Voice from rear seat: "Oh yeah!" — Nebraska Blue Print.

Did You Know That...

By Anna Prosen, Lodge 173

Cotopaxi is the highest active volcano in the world. Smoke curls from its summit unceasingly. There were seven great eruptions between 1741 and 1768 which could be heard 500 miles away. Its peak, a symmetrical cone, is visible for only a few days every year?

Albania is a country without a railroad, and almost without one decent highway. It has no banks, no native coin, no paper money. In the hilly regions it has no schools, only the priest being able to read and write. In the ruder parts of Albania there is no such thing as private property. In the mountains there are no laws, murder is the punishment for insults, injuries, false oaths?

For more than seventy years Mount Everest has enjoyed the honor of being the loftiest peak in all the world. The height was placed at 29,000 feet. Two climbers once climbed 27,000 feet but it still waits some climbers to reach the summit and plant there the country's flag?

On La Trinidad Island there are three mountain peaks coming from one base? These peaks are known today as the "Three Sisters"?

The world-famous Pitch Lake is almost circular in form, the diameter being one mile. It covers 120 acres. Its mysterious depths have never been sounded, tubes have been sent 150 feet down but they became twisted and broke. More than 100,000 tons of asphalt are shipped from this lake each year. No tracks or holes can be left in this lake; presto, it fills up?

Malay Peninsula is known as the "Topsy Turvy Land". Almost on the equator, the peninsula has no seasons, "a land where all things always seem the same." A tree may be loaded with fruit in one garden and a tree in another, with blossoms.

A small bird, parrot, sleeps upside down; a Malay fish has been seen to come out of a hole in the ground and climb up a tree!; in Malay the sun is overhead all year long; there are thousands and thousands of different types of animals here. Malay yields sixty per cent of the tin used by man?

Over 5,000 sq. miles of Iceland is covered with icefields and glaciers. The largest, Vatna, has an area of 3,280 sq. miles and it lies 6,400 feet above the level of the ocean. There are 120 glaciers on the island?

The "Valley of Ten Thousand Smokes" is in Alaska. A man seeing the wonderful panorama of jets of gas and steam arising from Mt. Katmai called it "Ten Thousand Smokes"?

The mausoleum of the Taj Mahal is the architectural wonder of the world. It was designed by the genius, Ustad Isa, a native of Shiraz in Persia. The white marble of the monument is "diapered" with imperceptible lines of pearl gray. All over the walls twining round the doors and minarets are delicate inlaid arabesques of thin black marble. The interior is inlaid with agates, bloodstones and jaspers. The emperor and the queen lie buried in a vault surrounded by plaques of marble which are decorated with jewels in the shapes of tulips, fuchsias and immortelles?

One memento from the terrifying Khyber Pass, England holds securely is the great Koh-i-noor, "Mountain of Light", diamond an invaluable stone weighing more than 186 carats. This gem may be seen by anyone in the Tower of London among the Crown Jewels?

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from Page 5)

deck, next in the batting order. Besides, Peggy, Terlep's Little dog played roving fielder. But before the first inning got started, Mrs. Terlep invited the Ely group to listen to Marie Terlep play on the Marimba. It was beautiful, and she certainly knows how to play. Bernadine and Marie Vranichar came in, and they sang several songs, a really nice duet.

Outside, the ball game started. It was really batting practice. Bernadine and Marie could certainly hit and catch. And you should have seen Peggy dash around. Small as the dog was, it could really dash around the bases! Bro. Shega, an old friend of Mr. Zbasnik's, dropped in to pay a visit to his old friend. They both came from the same place in Europe.

Then the gong sounded: "Come and get it!" It was dinner-time, and Mrs. Vranichar certainly had a feast ready which would tickle the palate of any king. Swell chicken, potica, and all the trimmings. Of course, Little Stan went after the white meat. And can you imagine, later on in the day, somebody called him a sissy because of that! Heh Heh. After the meal, into the cars, and away to Oak Grove — the picnic grounds where the 40th anniversary picnic was to be held.

The Magic Carpet had a real nice trip. It had been reclining contentedly in the Zbasnik limousine, and Little Stan decided it was about time it was ready to go to work. Packed into the car, the group got to Oak Grove in no time at all. Of course, the Magic Carpet was there to hurry the trip along. Plenty of parking space and a large crowd. Riding in, the first person Little Stan saw was his cousin, Miss Agnes Kozlevic, and a wave of recognition followed immediately. Coming into the gate, Little Stan saw Mrs. Kozlevic, Mr. and Mrs. Joseph, and Joseph Jr. It certainly was nice to see them. Little Stan had promised to visit with them before he left, but his time was so occupied and the trip was so short that it was impossible. Next time it will be much longer. Missed seeing the Muren family also, and had been looking forward to a real reunion. But never fear, Little Stan will be a commin' down that way soon, and it will be much longer than a mere half a day.

Into the grounds, Little Stan heard the grand music of the Rockdale high school band. He understood it is the state champion. The Joliet Township high band has won the championship of Illinois so often that it does not compete. With all the color, the day seemed supreme. An amplifying unit had been hooked up, and every thing was swell. First man Little Stan saw was John Jevitz Sr., who had attended the second juvenile convention in Ely in 1937. Then Bro. Peter Musich, who was a delegate to the quadrennial convention in Cleveland. He introduced his daughter Marie, and later Little Stan met Frances Musich who was a delegate to the convention in 1937. Looking around, and into the smiling eyes of Mary Shetina, who pointed to where Miss Ann was in one of the stands. Ann was a delegate in '35. Everything was swell. Met Mayor Joseph E. Kuhar of Rockdale. He is serving his second four-year term, and it was upon his shoulders that the honor of introducing our supreme secretary to the large crowd of 40th anniversary SSCU'ers fell.

Near the refreshment stand, met Louis Martincich of Lodge 66, father of Louis Jr., who had attended the second juvenile convention, and who passed away much to our sorrow. Wanted to meet his son Ralph, but he

Assimilation Works Both Ways

The Son of a Slav Immigrant Compares the Anglo-Saxon and Slav Characters and Discusses the Role of the Slav Element in the Building of an American Culture

By PETER M. FEKULA

(Continuation)

The political party in power that gives us full recognition and makes provision for a permanent Slav Division will have the advantages when the heavy Slav vote is being counted.

We have not yet had sufficient time to make much of an imprint on American life culturally and economically. This takes longer than it does in sports and politics. In general we must realize that if we are to make our greatest contributions to America, and if we are to make available to European Slavs the best of what we have learned in America, we need to become better organized. We need to keep in contact with the people of our nationality both here and abroad. We may then more readily retain a knowledge of the history of our race and its culture. We can more readily

wasn't around. Nevertheless heard that he was growing up to be quite a chap. Met Bro. John Adamich of Lodge 66, and his son Albert who was also a delegate in 1937.

It was nice meeting the fathers of these youngsters who Little Stan had the pleasure of associating with at the juvenile convention. During the course of the afternoon, Little Stan ran into Edward Terdich of Lodge 66, who was with Al Adamich. Didn't run into Joseph Pirc or Marie Musich. Understood that Marie had to work all day.

Turning around, Little Stan saw a large delegation from Chicago. First persons he met were Mr. and Mrs. John Jurecic of Lodge 211. Then John Zvezich, and all the others. Chicago really turned out swell. On a table right alongside the refreshment stand they had a nice gathering, and Mr. Horvat of Joliet was taking movies. Met other young fellows around, and really enjoyed himself.

But time's a'wastin. Already Little Stan has completed six typewritten sheets, and he isn't half-way through. So he's going to finish up next week, and tell you all the rest. Can you imagine... and he didn't even take a note on the whole thing. But the Magic Carpet insists that Little Stan finish this next week, because it has found a passenger and it's going to take a ride into a beautiful sky over the moon beyond...

By the way, got a card from Janko N. Rogelj who was attending a meeting of the National Fraternal Congress in Toronto, Canada. Bro. Anton Zbasnik was in Denver at this writing, participating in another 40th anniversary celebration. Little Stan certainly did wish he could have come along all right.

And so, until next week, when Little Stan will bring you the remainder of his wonderful time in Joliet... and thanks to John Jevitz, Jr., for introducing us to so many friends. More about that next week.

Stanley Pechaver.

P. S. — Those wedding bells are breaking up that old gang of mine. — That song is true, for on Aug. 20, Miss Pauline Mrack, daughter of Mrs. Mary Mrack, became the bride of Rudolph Krall, son of Mr. Joseph Krall, sr. Miss Mrack was one of those livewire Gophers some years back before going to Cleveland, and Monsieur Krall is a chum of Stan's. Attending the couple were Miss Sophie Mrack and John Carr, the latter from Mansfield, Ohio. They're going to live in Ely. Congratulations! Stanley Pechaver.

tap the cultural fountains of the countries from whence we came. And through organized channels we can acquaint our parent countries with American principles. That should not only make for genuine Americanization but should also improve relations between the United States and Slav countries. What better ambassadors can America have than those born here and descended from the people with whom they continue to maintain contact?

The first step is an efficient organization of each Slav nationality. The better organized each component part, the better organized the entire race. All organized Slav groups in this country are already more or less organized, but there is still much to be desired. The formation of an all-Slav organization would accelerate this process and at the same time bring the nationalities concerned closer together. No Slav nationality of itself is strong enough numerically; together we represent a force. The political and geographical considerations that handicap our getting together in Europe are absent here. We have in this country a common language — English. Add to this the similarity in cultures, customs, traditions previously mentioned, and it is natural that Slav gravitate toward each other.

Other Americans will have reason to view with apprehension any tendency on our part to unite. A few old-school Northerners may deprecate such a union. They are apt to forget, however, that although we may at times emphasize our Slav heritage, we are first and foremost Americans, that like them were born here and expect to and die here, that we are jealous for the future of America as they are, that we want to contribute our best to that future, that we intend to have hand in the building of American culture that is to be that we, like them, glory in many of the traditions and ideals of the early Americans who founded this country, and that some of the latter in spirit than are those of their descendants who do not approve of the newcomer and are less willing to pioneer.

The last frontier may have been explored and settled. But there is always something new, the pioneer in the new world, every immigrant who leaves home and friends to seek his fortune in the new world, and for America as a whole there remains a much more difficult kind of pioneering — cultural pioneering. In all fairness we cannot say that there is yet an "American" culturally. We have "Slav-Americans," "English-Americans," "Italian-Americans" and so on. Of these the one that comes closest to being a true American, culturally, is he who has the tolerance and flexibility to recognize the right of all elements in the country to have a hand in the building of the American culture of the future. When we have that viewpoint, assimilation will take care of itself, without efforts to speed it up by the assembling of an automobile on a factory conveyor; and meantime, group organization is important, not as an end in itself, but as a means of obtaining a fairer balance between the different ethnic elements of America and of promoting their ultimate unity which we want.

The end

Narodni bratski kongres

Z ozirom na obstoječa pravila naše Jednote me je glavni odbor poslal na konvencijo National Fraternal Congress of America, ali slovensko: na konvencijo Narodnega bratskega kongresa v Ameriki, ki se je vršila v letošnjem letu v Toronto, Ontario, Kanada, od 22. do 25. avgusta, v hotelu Royal York. Na tej konvenciji je bilo zastopanih 86 različnih ameriških bratskih organizacij, med katerimi je precej jezmskih narodnih skupin. Med jugoslovanskimi organizacijami so bile zastopane sledeče organizacije: Jugoslovanska katoliška jednota po enem delegatu, Slovenska narodna jednota dve delegatih, Slovenska dohodna zveza po dveh delegatih, Hrvatska bratska zajednica petih delegatih in Srbska narodna zveza po dveh delegatih. Na ponedeljek 22. avgusta je konvencija zborovala po odsekih. Ob deseti uri popoldan so se začele seje sledečih odsekov: predsedniški odsek, tajniški odsek, zdravniški odsek, postavniki, uredniški odsek, državni kongresni odsek in aktuarski odsek. Mene je osebno zanimal odsek, katerega tvorijo uredniki in prevajalci naših bratskih glasil. Ker sem bil načelnik, me je sprejela Mrs. Marie Willard, članica bratovne Supreme Forest Woodmen organizacije.

Na tem zborovanju so sledila prvo poročila tega pododseka. Za poročila so sledile diskuzije, opisi, priporočila in razlage, kako naj se urejujejo naša glasila, kako naj se pripravljajo uredniški članki, pišejo poročila o kampanjah, prepisujejo dobičane članov in članic, naglašajo zavarovalni certifikati, podpirajo pridobitev novih članov, priobčujajo slike zmagovalcev, daje prednost aktivnim članom in kako naj postane našo glasilno privlačno in zanimivo za vsakega, ki prime list v roke.

Resnici na ljubo moram povedati, da je naša Nova Doba dostojna v vseh ozirih, zakar se nam zahvaliti spretni prevajalci in marljivemu delu našega urednika, brata Antona J. Derganca. Nasprotno bi lahko od strani tudi mi kaj povedali, da bi se drugi uredniki kaj naučili. Iz razstavljenih uradnih različnih bratskih skupin smo tudi sprevledli, da niso tako privlačna in mična, kakor je naša Nova Doba, ki ima za vsakega člana ali čitatelja nekaj posebnega. Naš list ima lice tedenske izobraževalne revije, ki uči, poučuje, pripoveduje, se pogovarja, smeje, kliče na seje, daje in shode, je list, ki pride v roke, da ima vsakemu članu "nekaj povedati." In če vam jemate in niste vedeli do razliko.

Če bi bilo za uredniškimi priročili pripovedovanje upravljavca, kjer izdajajo po sto tisoč kopij listov. Največje vprašanje je bilo, kako pripraviti članov, da bi naznanili nov naslov, da bi preselili. Neka upravniška poročala, da v danih razmerih poizkušajo vse, kar se jim izda, toda mora se vedno plačati do \$50.00 na mesec federativni pošti za vrnjene kopije uradnih glasil, katere pošta ne more dostaviti naslovljenecem. Pripovedovanja so bila zanimiva, toda vsaj najbrže ne zanimajo. To pripovedovanje bo sliče našemu uredniku, ki ga zanima pri naši Jed-

ni kvodra pri hiši, je težko plačati asessment. Se pa tu in tam najdejo tudi nagajivi člani, ki prinesejo asessment tajniku prav zadnjo minuto, ko so že mesečni račun spisani in v redu. Taki člani se menda ne zavedajo, da povzročijo s tem tajniku in blagajniku stitnosti in izredno delo. K temu naj mi bo dovoljeno staviti par važnih vprašanj. Kaj moremo od Jednote pričakovati, ako zbolimo tekom suspendacije? Drugič, kaj bodo naši sorodniki ali dediči, žena ali nedorasli otroci pookreli, ako naglo smrt pobere družinskega očeta ravno v času popolne suspendacije ali črtanja iz Jednote? Bratje in sestre, to so vroča vprašanja, ki jih moramo na vsak način upoštevati, ker so nam edino v korist. To naj za danes zadostuje.

Bratje in sestre naj mi oprostijo, ako kateremu v kakem oziru ta dopis ne ugaja. Napisal sem ga na podlagi očitnih dokazov in izkušenj. Predno pa zaključim ta moj skromni dopis, naj podam še par "resničnih" vsem rojakom in znancem, ki še niso in ki odlašajo s pristopom k naši dobri podporni organizaciji J. S. K. Jednoti:

"Dolgost življenja našega je kratka. Dost' znancev že zasula je lopata; al' dneva ne pove nobena pra'ka!"

"Na vrsto pride tudi bogatin, ki skladač je na kup blago; ki mu najljubše je bilo le srebro in zlato."

"Pa prišel bo za njega čas, za vedno bo odšel od nas. Med reveži nikol' ni bil, da bi dobrote jim delil."

"Prva je Jednota bila, ki nam dobrote je delila; mnogim vdom in sirotam solze je sušila."

"Naj Jednoti sonce sije, zlati venec naj jo ovija, da bi ostala, kot je dozdaj, še mnoga leta — na vekomaj!"

Bratski pozdrav vsemu članstvu J. S. K. Jednote!

Frank Kroshel,
zapisnikar društva št. 12 JSKJ.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

VAZEN IZUM

Kemik Rudolf Dornig v Celju je izumil aparat, s pomočjo katerega lahko človek vidi v najtrši temi, dočim ne more nosilca tega aparata nihče opaziti. S tem aparatom se vidi v temi 12 odstotkov boljše nego ob svitu polne lune. Izum je prijavljen patentnemu uradu v Beogradu in bo najbrž kmalu patentiran, naka bodo začeli izdelovati na podlagi tega izuma naofcnike, ki bodo težji od sedanjih. Z možnostjo gledanja v temi bo preprečenih nešteto nesreč zaradi teme. Zelo velikega pomena pa bo ta izum zlasti za vojaštvo, za obmejne straže, orožništvo in policijo. Zaradi tega izuma bo odpadla potreba reflektorjev zlasti v vojski. Gosp. Dornig dela na tem, da bi s svojim izumom omogočil tudi fotografiranje v temi. S svojim aparatom je doživel v zadnjem času v temnih nočeh razne zanimivosti in celjski okolici, ki bi bile ostale brez tega izuma očem prikritje. Za izum vlada v pristojnih krogih v Beogradu veliko zanimanje, saj gre za stvar, ki utegne ogromno koristiti človeštvu. Gosp. Dornig je krstil svoj izum, za katerega je potreboval mnogo let, z nazivom "Vis... mag... cit..."

PORAST BALKANSKE ZVEZE

Balkanski zvezi, kateri so dosedaj pripadale Jugoslavija, Rumunska, Grška in Turčija, se je nedavno pridružila tudi Bolgarska, ki je s tem dobila pravico enakosti glede oborožitve. Med vsemi omenjenimi državami je sklenjena nenapadna pogodba. Ta najnovejša okrepitev Balkanske zveze se v glavnem pripisuje delovanju Francije in deloma Anglije, ki želita imeti na Balkanu močan protinemški blok.

da so naše jugoslovanske podporne organizacije res prave bratske, humanitarne in samarijanske skupine ter da se ločijo od večjih ameriških "bratskih organizacij." To je dalo tudi povod, da se je ustanovil American Fraternal Congress, ki bo skušal enake nedostatke popraviti ter nuditi vsem organizacijam enako in splošno pomoč. Naša Jednota je postala tudi članica American Fraternal Congress-a in bodočnost bo pokazala, koliko dobička in potrebe bomo imeli od obeh kongresov.

Jaz sem hvalečen glavnemu odboru, ki me je poslal na ta kongres. Veseli me, ker zainteresiran sem že dolgo vrsto let v bratsko podporo zavarovanje v Ameriki. Vsako znanje, ki ga pridobim, ne bo služilo meni, ampak ga bom skušal udeleževati pri mojem delu za izboljšanje in popolnost moje in vaše Jugoslovanske katoliške jednote.

Na podlagi pridobitve tega znanja bom skušal v bodoče v posameznih člankih razmotrivati posamezne dele opisane konvencije v Toronto, Ontario.

Popoldne sem se udeležil seje predsedniškega pododseka. Tu so prišle na razpravo poročila predsednikov večjih organizacij, kot je naša Jednota. O tem ne maram razpravljati na tem mestu, ker bi se moje poročilo zavleklo. Zapisnik te konvencije bo izdan v posebni knjigi ter lahko pozneje črpano stvari, katere bi bile nam v korist.

Drugi dan je bila skupna seja vseh delegatov in delegatij. Okoli 260 zastopnikov je bilo navzočih. Seja je bila otvorna s pesmijo "America" in "God Save the King." Sledilo je pozdravi mestnega zastopnika, provinčnega zastopnika, canadškega bratskega kongresnega zastopnika, kakor tudi pozdrav od zastopnika American Life Convention. Sledila so poročila eksekutivnih odborov narodnega bratskega kongresa, nakar so sledila poročila različnih pododsekov ali sekcij, ki so se nadaljevala tudi pri popoldanski seji.

Zvečer se je vršil skupen banket, kot je pač to navada pri vseh konvencijah.

Tretji dan se je nadaljevala konvencija. Poročali so odbori, ki so imeli nalogo, da naštudirajo vprašanja, ki se tičejo naših podpornih organizacij. Diskuzije so važne in zanimive. Dobro je za nas, da so vse zabeležene. Iz njih se lahko učimo. Nato so bile volitve.

Popoldne je bila konvencija gost organizacije Independent Order of Forester. Organizacija je preskrbela, da so si vsi delegati in delegatije ogledali mesto Toronto, nakar se je vse prepeljalo v mesto Oakville, Ont., kjer ima omenjena organizacija dom za svoje članske sirote ali otroke brez staršev.

Četrti dan so prišla poročila vseh konvencijskih odborov. Konvencija je ista vsa sprejela, kakor je to navada na ameriških konvencijah. Sledila je instalacija novoizvoljenih uradnikov in zaključek seje.

Menda je prvo vprašanje sedaj, ali so potrebne konvencije National Fraternal Congress-a. Jaz sem vam že poročal, da so potrebne konvencije državnih bratskih kongresov ter vam tudi navedel vzroke in potrebe. Prav tako je potreben narodni bratski kongres, da stoji kot posredovalec med bratskimi organizacijami in postavodajalci različnih držav. Dobri so državni kongresi in narodni kongresi, da se tu izmenjavajo mnenja posameznih organizacij, da se tukaj stavi vprašanja, katerih se ne more rešiti v krogu domače organizacije.

Na konvencijah bratskih kongresov se spozna pravo naziranje bratskega udeleževanja pri drugih ameriških podpornih organizacijah. Mi se precej ločimo od njih. V gotovih ozirih bi jih morda smeli posnemati, v drugih bi se lahko oni nekaj naučili od nas. Zapazilo se je, da so gotovi govorniki podčrtavali potrebo, da naj vse takozvane bratske organizacije ostanejo v delokrogu pravega in resničnega bratskega zavarovanja in naj ne silijo preko meje zavarovalnih ameriških družb. Enako postopanje nas napravljaja slične zavarovalnim družbam, zakar tudi državne postavodajalec hočejo naložiti davek na bratske podporne organizacije. Zapazil sem,

Martin Žagar,
tajnik društva št. 149 JSKJ.

Pittsburgh, Pa. — Ker le malokdaj pride kakšen dopis iz našega kraja oziroma od društva št. 12 JSKJ, sem se jaz namenil podati v javnost, dokler še sonce sije za leto 1938. Prvo, kar mi je poročati, je žalostna vest, da je neizprosna smrt pobrala iz naših vrst dobrega člana Franka Derganca. Preminil je po kratki boleznij v najlepši moški dobi, star okrog 40 let. Tukaj zapuščaja žalujočo soprogo, hčerko, mater, brata in nekaj drugih sorodnikov. Bil je priljubljen med sobraty ter med drugimi rojaki in znanci, ki so ga osebno poznali. Pokopan je bil po katoliških obredih dne 3. septembra, ravno na njegov 40. rojstni dan, katerega ni živ dočakal. Naj mu bo lahka ameriška gruda in naj mu bo ohranjen blag spomin!

Kar se tiče društvenih aktivnosti, niso nič kaj posebno ugodne. Vedno vidim v dopisih tisto staro pesem, ki jo pejejo tajniki in tajnice: "Prihajajte bolj številno na seje! Plačujte bolj točno vaše asessmente!" To je že stara pesem, ki bi veljala tudi za naše društvo. V odraslem oddelku nas je 118 članov, pa nas pri-vede na sejo 10 ali 12, in v tem številu so še društveni uradniki in všteti. Kje so pa drugi? Ali nista naše društvo in Jednota toliko vredna, da bi žrtvovali zanjo vsaj eno uro časa na mesec? Res žalostno. Kar se pa tiče netočne-ega poslovanja, je pa v mnogih krajih tega kriva depresija. Ako

ni kvodra pri hiši, je težko plačati asessment. Se pa tu in tam najdejo tudi nagajivi člani, ki prinesejo asessment tajniku prav zadnjo minuto, ko so že mesečni račun spisani in v redu. Taki člani se menda ne zavedajo, da povzročijo s tem tajniku in blagajniku stitnosti in izredno delo. K temu naj mi bo dovoljeno staviti par važnih vprašanj. Kaj moremo od Jednote pričakovati, ako zbolimo tekom suspendacije? Drugič, kaj bodo naši sorodniki ali dediči, žena ali nedorasli otroci pookreli, ako naglo smrt pobere družinskega očeta ravno v času popolne suspendacije ali črtanja iz Jednote? Bratje in sestre, to so vroča vprašanja, ki jih moramo na vsak način upoštevati, ker so nam edino v korist. To naj za danes zadostuje.

Bratje in sestre naj mi oprostijo, ako kateremu v kakem oziru ta dopis ne ugaja. Napisal sem ga na podlagi očitnih dokazov in izkušenj. Predno pa zaključim ta moj skromni dopis, naj podam še par "resničnih" vsem rojakom in znancem, ki še niso in ki odlašajo s pristopom k naši dobri podporni organizaciji J. S. K. Jednoti:

"Dolgost življenja našega je kratka. Dost' znancev že zasula je lopata; al' dneva ne pove nobena pra'ka!"

"Na vrsto pride tudi bogatin, ki skladač je na kup blago; ki mu najljubše je bilo le srebro in zlato."

"Pa prišel bo za njega čas, za vedno bo odšel od nas. Med reveži nikol' ni bil, da bi dobrote jim delil."

"Prva je Jednota bila, ki nam dobrote je delila; mnogim vdom in sirotam solze je sušila."

"Naj Jednoti sonce sije, zlati venec naj jo ovija, da bi ostala, kot je dozdaj, še mnoga leta — na vekomaj!"

Bratski pozdrav vsemu članstvu J. S. K. Jednote!

Frank Kroshel,
zapisnikar društva št. 12 JSKJ.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

VAZEN IZUM

Kemik Rudolf Dornig v Celju je izumil aparat, s pomočjo katerega lahko človek vidi v najtrši temi, dočim ne more nosilca tega aparata nihče opaziti. S tem aparatom se vidi v temi 12 odstotkov boljše nego ob svitu polne lune. Izum je prijavljen patentnemu uradu v Beogradu in bo najbrž kmalu patentiran, naka bodo začeli izdelovati na podlagi tega izuma naofcnike, ki bodo težji od sedanjih. Z možnostjo gledanja v temi bo preprečenih nešteto nesreč zaradi teme. Zelo velikega pomena pa bo ta izum zlasti za vojaštvo, za obmejne straže, orožništvo in policijo. Zaradi tega izuma bo odpadla potreba reflektorjev zlasti v vojski. Gosp. Dornig dela na tem, da bi s svojim izumom omogočil tudi fotografiranje v temi. S svojim aparatom je doživel v zadnjem času v temnih nočeh razne zanimivosti in celjski okolici, ki bi bile ostale brez tega izuma očem prikritje. Za izum vlada v pristojnih krogih v Beogradu veliko zanimanje, saj gre za stvar, ki utegne ogromno koristiti človeštvu. Gosp. Dornig je krstil svoj izum, za katerega je potreboval mnogo let, z nazivom "Vis... mag... cit..."

PORAST BALKANSKE ZVEZE

Balkanski zvezi, kateri so dosedaj pripadale Jugoslavija, Rumunska, Grška in Turčija, se je nedavno pridružila tudi Bolgarska, ki je s tem dobila pravico enakosti glede oborožitve. Med vsemi omenjenimi državami je sklenjena nenapadna pogodba. Ta najnovejša okrepitev Balkanske zveze se v glavnem pripisuje delovanju Francije in deloma Anglije, ki želita imeti na Balkanu močan protinemški blok.

Martin Žagar,
tajnik društva št. 149 JSKJ.

VLADIMIR LEVSTIK:
Hilarij Pernat

V naslednjem je naveden kratič odloček iz daljše V. Levstikove povesti "Hilarij Pernat." V tem odlomku je zanimivo opisano, kako je bila ob prevratu v malem mestu Slovenije proglašena Jugoslavija, kako se je izmed vse skupine tamkajšnjih izobražencev izkazal za edinega pravega revolucionarja stari, bolelni profesor Hilarij Pernat. (Op. ured. N. D.)

Profesor se ni ukanih za več nego za dobršen mesec dni. Vsa-ka pošta je prinašala z bojišč vest o "naših zmagah," kakor se je predržno izražal Hilarij Pernat. Tudi največjim dvomljivcem so se odpirale oči; celo doktor Balant je zdaj izprevidel, da ne bo kmalu nikogar več, ki bi se pričel s "Serbi" zastran dinastije. Za mizo naših veljakov so se oglašale vsak večer pogumnejše besede. Hindenburgova linija je bila izbrisana s površja zemlje, najezdniki zid preko Balkana se je majal — in striček Hilarij je triumfiral.

"Nu, ali nisem pravil?" se je košatil pred poslušalci, "Da, antanta! Da, naši dobrovoljci! ... Nu, živelja Jugoslavija! Vrag naj vzame vse, kar je zoper njo! ..."

Ko pa so prišli poslednji dnevi oktobra in je zagrmel širom zemlje velike "Ite, missa est!" — se je mahoma zadelo, da stari revolucionar ne bo več utegnil pozdraviti Milana in zaživeti novega življenja.

Bili so to vobče čudni dnevi; tako čudni, da bi se bil malokdo spomnil Hilarija Pernata, ako ne bi bil na višku dogodkov sam opozoril nase. Nemir in napečnost sta tako narasla, da si imel neprestano občutek dušiče soparice, kakršna tlači svet pred nevihto. Ljudje že niso več vedeli, kaj delajo in kako žive. Nekateri so godli kakor divji sršeni, vsak trenutek pripravljeno, da se spoprimejo s komerkoli na življenje in smrt, drugi so pili kakor iz uma in tretji — nu, tretji so umirali za hripno, ki je prav tedaj z zavihanimi rokavi kosila pri nas. Doktor Balant sije je ob pomoči duhovnih gospodov neutrudno spravljal na boljši svet in v ranci pogrebnega zavoda so jih vozili na pokopališče, ne da bi se bil kdo razen najbližjih sorodnikov Bog zna kako upiral njihovem nestanku. "Umiranje je bilo tako priljubljeno" — ali ni urednik našega lokalnega lističa nekje zapisal teh besed? Prav nič izrednega se ni zdelo, da je smrt med štiriletno krvavo košnjo razširila svoj obrat in segla z bojišč na zaledje!

Tudi omizju strička Hilarija ni prizanesla. Vsak teden je izabila komu kozarec iz roke. Dva ali trije stebri tovarštva so že ležali v grobovih; ostali so bili kandidati hudobne bolezni ali pa rekonvalescentje po njej. Ravnatelj Rožič in notar, ki sta s težavo ušla njenim krempuljem, sta vse večere krehaje čakala prilike, da bi kratkočasila družbo z zgodbami svojih nadlež. Toda nihče ju ni poslušal, saj gre za stvar, ki utegne ogromno koristiti človeštvu. Gosp. Dornig je krstil svoj izum, za katerega je potreboval mnogo let, z nazivom "Vis... mag... cit..."

Hilarij Pernat je mrzil lamentacije. On, ki si je nedavno še izbral grob, je zdaj odklonjal vsak pogovor o boleznij in smrti. Nedopustno se mu je zdelo, da bi stala njemu senca med njim in med izpolnitvijo, katere je pričakoval. Toda čim bolj se je otepal misli na morilko, tem bliže mu je bila za hrbotom. Prav tedaj, ko jo je najbolj zanikaval, je krečila nad njim svoje vroče roke, izbiraje trenutek, da bi ga pograbila.

Večer pred prevratom je ostal vsem članom omizja še dolgo v spominu. Striček je bil proglašil, da mora vihar izbruhniti v nekaj dneh; vsa znamenja so bila že na nebu. Beseda je dala besedo in ravnatelj Rožič se je polakomil prilike, da izpregovori s katedra, kakor ga je bil navadil poklic. Resno je jel očitati Pernatu, zakaj je odklonil sedež v "narodnem svetu." Pretipal mu je obisti, obsodil ga, da je s tem zatajil sveto dolžnost, in podprl svojo grajo v dvema ali tremi najbolj znanimi primeri iz zgodovine. Vsa družba je modro majala z glavami ter z godrnjanjem in stokanjem obžalovala, da je striček iz "sebične udobnosti" odrekel narodni stvari svojo pomoč.

Profesor, razdražljiv in nemiren, kakor je bil te dni, je nastropno ohal in mencial, zavijal oči in drsal s stolom; ko mu je Rožič svečano zaklical, da je "salus rei publicae suprema lex," je celo udaril po mizi, tako da se je družba zdrznila, čes, evo sodnjega dne! Tedajci pa je Hilarij Pernat mahnil z roko. Obšlo ga je, kakor da je vse to brez zmisla in bob v steno. S potrpežljivostjo, ki se ni zdelo ostalim nič manj pretirana od pravkaršnje togote, je poslušal blebetanja do kraja; nato je sklenil roke nad kozarcem in se je zagledal v strop.

"Nikar, prijatelj!" je izpregovoril z glasom, ki je kakor struna drhtel od jedkih pomenov. "Čas filozofov in dobrih vernikov se nagiblje h okncu; še malo dni in ne bo ga več. Zakaj narod hoče — ali res dobro ve, kaj hoče? Gotovo je to, da noče ne Jugoslavije po Platonovem vzoru ne bebec, ki smo sanjarili o njej. Tisti mah, ko postane beseda meso, bo ves odločen za svoje stare kosmate mešetarje in gladke sleparje. Mundus vult decipi, brat! Kaj bi temu ljudstvu Pernatius mente captus, čeprav samo v narodnem svetu? Pernat govori to, kar misli, in stori to, kar reče — oni pa so od vekov navajeni, da sta misel in beseda, beseda in dejanje dvoje. Vsi bodo navdušeni, kadar pride tisto. Tudi jaz bom navdušen. Obenem pa bomo vsi vedeli, ves mili narod s slutnjo in Pernat, recimo, z mrzlo pametjo, da Jugoslavija ne more biti Jugoslavija... In čez sedem let — Bože moj! Kdor jim čez sedem let poroče 'Jugoslavija bodi Jugoslavija' — tistemu bo sodrga v obraz pljuvala, vsak brusac ga bo psoval, vsak cigan zatajeval in izdajal, čeprav bo imel na sebi njegovo lastno podarjeno suk-njo in v ustih njegovo izprosjačeni kruh!"

"Nu, nu!" se je oglasilo v zboru. "Nu, nu..."

"Vse to sem premislil te dni," je nadaljeval striček Hilarij. "Veselim se, duša mi vriska in obenem vidim, kaj bo. To, carissime, je prva gotovost. Druga gotovost je ta, da Hilarij Pernat ni človek iz sodrga. Njemu ni treba, da bi mu drhal v obraz pljuvala, da bi ga zmerjali brusaci in da bi ga izdajal cigan. Pernatius mente captus je gospod iz Vrtnice ulice, sam svoj cesar in papež, po milosti božji in moči dejstva On, ki je! Modril delo je zdaj končano. Še toliko ostane pri vas, da pozdravi novorojeno Jugoslavijo — ne tiste, ki bi, ampak ono, ki bi morala brez grenke žalosti so trkali v spomin umrlih, kimali živim in govorili o bolj zanimivih stvarih."

Hilarij Pernat je z bolesto osupljostjo dvignil glavo. Očividno so se bile notarjeve besede srečale z mislijo, ki mu je prav ta mah nejasno kljuvala v možganih. Nato je ves vzdrgetal od jeze.

"Prizanesite mi že s svojo večno hripno!" je vzrojil. "Imeli ste jo, ušli ste ji in stvar je v redu. Prigoda ni tako neobičajna, da bi jo kazalo zapisati v zgodovino. Jaz nisem bojazljivec. Če jo dobim in če bo treba umreti, umrem."

"Veliko jih je že umrlo," je nadaljeval notar z otožno zategnjenim glasom, skoro kakor pri sebi. "Sodni svetnik Moljavec... trgovec Globan... nadzornik Steška... pomnini jih še, kako so brezskrbno sedeli med nami. Prej ali slej pride vsak na vrsto."

"Da, da," je važno pritrdil zdravnik. "Vsak pride na vrsto. Tudi profesor ni blagoslovljen zoper bolezen in smrt."

"Nu, slišite?" je zmagoslavno povzel notar. "Čas bi bil, da se oglasite pri meni. Kaj bi vam rože, kaj duhovi; to, to je važno. Z duhovi, mislim, ni nikjer tako lahko govoriti kakor tam, kamor pridemo vsi..."

Vsi so uprli oči v profesorja, da bi videli učinek teh besed; in ko so ga videli, so se nehote skesali. Zrenice strička Hilarija so bile široke kakor zrenice prestrašnega otroka. Njegov obraz je bil siv, roka, ki je pravkar pri-jela za kozarec, mu je trepetala in vino se mu je razlilo tik pred ustnicami.

"Nu, da, nu, da," je zamrmral čudno ubito. "Lahko da imate prav. Človek bi najrajši umrl — če ne od španske, pa vsaj zato, da vam izpolni željo."

To reki je vzel klobuk in je odšel, ne da bi koga pogledal.

Tisto noč je Hilarij Pernat dolgo hodil po svoji sobi in premišljeval. Občutek, da vstaja proti njemu nekaj grozečega, mu je davil srce kakor težka skala.

"Prav!" je sklenil že v postelji. "Jutri pojdem k lopovu, h Kolovratariju, in napravim oporo-ro. Rožiča in doktorja si vzamem za priči... Ogabna stvar; ali me bodo pestili zastran Blan-ke! ..."

Toda obrnilo se je tako, da drugi dan ni šel k notarju in ni napravil oporoke. Baš ko se je odpravil z doma, je prihitela v njegovo sobo Stana, vsa zareca od radosti, in mu je prinesla vest, da so v Ljubljani proglašili Slovenijo: prestolnica Slovenije je da vsa v zastavah; po ulicah se vale tisočglave množice in vzklikajo svobodi! Ta novica je mahoma vrgla strička iz njegove turobne vdanosti v skrajno nasprotje. Zavrnil je kakor iz uma, poskočil, zaplesal po sobi, objel Stano in se razjokal na njenem ramenu, da sam ni vedel kdaj in zakaj. Ko se je nekoliko osvstvil, je pozabil klobuk in palico ter zdriljal po vsem mestu, da vidi, kako je z Jugoslavijo pri nas. Kje so bile naše zastave, kje trume ljudstva, kje govorniki na vogalih in ulicah, kje radost in samozvest osvobodjenja? ... Ubogi striček Hilarij ni mogel verjeti svojim očem. Ljudstvo se je res da zbiralo na Glavnem trgu in šumelo kakor roj vznemirjenih čebel; da, celo pesmi in vzkliki so se oglašali in dve, tri zastave so pravkar nekam boječe polzele s streh — toda ondi, od koder naj bi se bila začela prva jasna beseda, ondi, kjer bi se bilo moralo zgoditi nekaj odločilnega, zgodovinskega, znamenitega za vso bodočnost

(Dolge na 6. strani)

RADIOVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

Ah, saj je naposled vse eno... Naj me umore...

Potem je postala nestrpna:
 "Zakaj se ne oglasi? Ne sliši, da jo kličem?"
 Pričela je še bolj naglo dvigati in spuščati vrvi, premikati jo na levo in na desno, da je zapestnica divje udarjala ob gladki mramor in zvenela. Tedaj se je nenadoma prikazala iz okenskega okvira ženska glava in se radovedno ozrla navzgor. Nefleta bi bila od razburjenja kmalu omahnila in telebnila v globino. Le s težavo se je zbrala in zaklicala prijateno, komaj slišno:
 "Princesa princes, si ti?"
 "Kdo me kliče?" je odvrnila glava v okviru okna.
 "Evalasta?" je vzkliknila Nefleta.
 "Da. In kdo si ti? Kaj želiš v pozni temni noči?"
 "Tiše!" je dejala Nefleta. "Vse eno je, kdo sem, samo da veš, da sem tvoja prijateljica. Ne ljubiš velikega, upiraš se mi in trpiš, ker si ujeta. Glej, jaz prihajam, da ti pomorem. Ker me ljaja in evnuhi ne puste do tebe, sem te poklicala od tu. Hočeš?"
 "Če si zares moja prijateljica in so tvoji nameni iskreni, bodi pozdravljena, kdorkoli si že. Hvala ti, neznana! Toda kakšna je tvoja moč, da bi mogla pomagati?"
 "Pobegni!" je zašepetala Nefleta v globino.
 "Kako? Kod?"
 "Zasnovala bom načrt. Sprejmeš?"
 "Poznaš mojega brata, princa Aftagada?"
 "Poznam, princesa princes."
 "Te pošilja on?"
 "Ne."
 "Govori z njim! Povej mu, da trpim in ne bom vzdržala."
 "Sporočim mu. Samo odgovori mi na vprašanje: Hočeš pobegniti, se vrniti v domovino svojega očeta, kralja kraljev?"
 "Hočem."
 "Dobro. Potem me pričakuj jutri ob tem času pri oknu. Sporočim ti svoj načrt. Poskrbi, da boš v sobi sama in varuj skrivnost najinega pogovora."
 "Zaupaj mi, neznana prijateljica!" je dejala princesa. "In hvala ti."
 "Hvala tebi, princesa princes. Lahko noč!"
 "Lahko noč!"
 Evalastina glava je izginila iz okenskega okvira in Nefleta se je dvignila. Odvezala je zapestnico in si jo zopet nataknila na roko; vrvi je zvila in si jo zataknila za pas. To je storila še v zadnjem trenutku, kajti prav tedaj se je pojavila izza ogla na tesni ploščadi senca okromnega evnuha z dolgo sulico v roki. Ko je zagledal Nefeto, je obstal, iztegnil sulico proti njej in zaklical z ostrim glasom:
 "Kdo si?"
 "Favoritka Nefeta," je odgovorila deklica samozavestno.
 "Milost, gospodarica!" je pozdravil evnuh in nadaljeval uradno: "Kaj delaš tu?"
 "Glava me boli, prišla sem na zrak, da mi jo ohladi in razbistri."
 "Slišal sem govorjenje. Kdo je govoril?"
 "Jaz."
 "S kom?"
 "Sama s seboj. Učila sem se nove pesmi, da jo povem velikemu."
 "Zakaj se učiš tu in zakaj na glas?" je vprašal evnuh nezaplivo.
 "Učiti se smem kjerkoli hočem," je odgovorila jezno. Njen glas je zvenel ukazujoče: "Od kdaj je favoritki Nefeti prepovedano gibati se svobodno po tej palači?"
 "Milost, gospodarica!" je odgovoril v zadregi evnuh. "Dobili smo stroga naročila... zaradi princeze iz dežele večernih gora. Straže so potrojene. Nihče ne sme v bližino njenih soban."
 "Tu vendar nisem v njih bližini," je vzkliknila Nefeta s ponarejenim, nebrzižnim, skoraj smejočim se glasom. "Pod nami so, v tretjem nadstropju."
 "Vem," je odvrnil evnuh. "Toda naročeno nam je..."
 "Dobro veš, kolikokrat sem ob tihih večerih prihajala sem gori, strmela v zvezde in sanjala. Kako lepo je sanjati..."
 "Ne vem, gospodarica."
 "Nisi nikoli sanjal?"
 "Ne."
 "Revež."
 "Ne vem."
 "Da, ti ne veš. Ne veš kaj je ljubezen, hrepenenje, sen o sreči, silni, bajni, omamni kakor vino. Pohabili so te še otroka, da nisi mož."
 "Evnuh sem, gospodarica, stražar te palače. To je moja služba. Vrni se v svoje sobane."
 Nefeta si je naglo snela dragocen obesek z vratu in ga potisnila evnuhu v roko.
 "Smiliš se mi. Sprejmi dar. In ne povej nikomur, da si me našel tu. Toda rada pobegnem v samoto tihe noči, tako rada sanjam. Ta prostor ljubim, ker sem tu vsa prosta in svobodna."
 "Hvala ti, gospodarica!" je vzkliknil stražar in se poklonil.
 "Dobra si, kakor moja mati, ki živi daleč daleč od tod v deželi jutrnjih planjav, nesrečna mati, ki jo nikoli več ne bom videl. Samo ona je bila tako dobra, kakor si ti, gospodarica. Hvala ti, tisočera hvala za besede in za dar. Mislim bom nate in molil, da te veliki Rā ohrani v blesku in sreči. Tvoj najvdanejši sluga sem, gospodarica!"
 "Ne zahvaljuj se mi! Ni vredno," je dejala favoritka. "Zasmilil si se mi, ker si tako pohabljen, ker nisi mož... Lahko noč!"
 Okrenila se je in naglo izginila za oglom in skozi ozka vrata v notranjost.
 Evnuh je strmela za njo in čustvo sreče je prepajalo vse njegovo bitvo.
 "Ona, velika, je govorila z menoj tako prijazno, kakor s tovarišem, prijateljem..." je mislil. "Podarila mi je dragocen obesek... meni... evnuhu... Veliki Rā blagoslovi tvojo pot in hodi, kamor in koder hočeš. Kaj me briga..."
 Potem je odšel dalje in premišljeval, koliko pijače in drugih

dobrot bo dobil za favoritkino darilo, ko bo prost, ko ne bo v službi in se bo lahko brez strahu napil...

IX.

Princa Aftagada je zajel čar Semisirisa kakor pajek muho v svoje široko razpredene mreže. Bil je mlad in svobodan, mimo tega še tujec, druge polti, eksotično hrepenenje mladih, ljubezenskih pustolovščin žejnih žensk. Tatana ni bila edina, ki je ponorela za njim; skoraj vse plesavke, ljubimke in druge dvorjanke so se ozirale za princem, iskale njegove bližine, njegovih pogledov in besed. V razkošju so mu potekali dnevi, da ni mislil veliko na svojo daljno, siromašnejšo domovino. Spominjala ga je vse preveč utesnjenih razmer in očetovega gospodstva, ki je bilo trdo, neizprosno in niti njemu, bodočemu kralju kraljev, ni dovoljevalo svoboščin, kakršnih so bili v srečnem deležni celo nižji dvorjani.

Njegov vzgojitelj in vodnik, pisar Azuris, je bil veseljak in ga je sam seznanjal bolj z uživanjem življenja, kakor z učenostjo. Le malo je bilo ur, ki jih je Aftagad posvečal modrosti Semisiricev. Stanoval je s svojimi služabniki in sužnji v palači, ki je stala tik velike terasne zgradbe, v kateri so bile knjižnice, učilnice in delavnice vzgojiteljev, filozofov, astronomov, svečnikov, pisarjev, pesnikov in drugih mož duha. Tam je domoval tudi mladi Asarhadan, sin faraona iz dežele jutrnjih planjav, vazala Semisa Ofirisa. Kakor Aftagada, tako je bil tudi Asarhadan poslan njegov oče v srce sveta, da se pokloni faraonu faraonov in izmordri v krogu semisirskih modrecev. Njegov vzgojitelj in vodnik je bil pesnik Sorbalis, drugi veseljak in lahkoživec, oboževalec dvornih in tempeljskih plesavk ter zaupni prijatelj Ankamisa, višjega duhovna svetišča na Gori prihoda.

Na večer pred praznikom svetega Ibisa so bili v najvišjem svetišču zbrani vsi, Azuris, Sorbalis, Ankamis, Aftagad in Asarhadan. Ko se je Aftagad izgubil s Tatano v skrivne sobane, so si njegovi vzgojitelji poiskali najlepša dekleta, plesali z njimi, se šalili in jemali njihovo radodarno ljubezen z obema rokama. Samo mladi faraon Asarhadan je bil nenavadno zamišljen in pust. Ko je med množico veseljakov zagledal Ofirijo, ga je prevzelo nemirno čustvo, da je pozabil na svoboščine praznika, plesavke in vso svojo okolico. Obstal je in sledil z očmi krasni hčerki faraona faraonov, ki je plesala s svojim bratom Semisom Isisom. Zdelo se mu je, da je še lepša in veličastnejša kakor takrat, ko jo je videl prvič in vztrepetal pred njeno pojavo. Podzavestno čustvo, ki ga je omamljalo že prej, mu je tedaj nenadoma postalo zavestno. Spoznal je, da jo ljubi. To spoznanje ga je vsega prevzelo, pretreslo do dna in spremenilo. Naenkrat ni bil več prejšnji neskrbni, vedri in razposajeni. Asarhadan. Premišljeval je samo, kako bi se ji približal, kako bi ujel vsaj kratek njen pogled, vzbudil vsaj za hip njeno zanimanje.

Ko je opazil, da je faraon Semis Ofiris zapustil svetišče, se je ojuščil. Preril se je skozi vrvečo množico do mladega para in se v bližini naslonil na steber. Rdeči plamen žrtvenika mu je razsvetljeval pravilni, mladeniško lepi obraz in se utrinjal v njegovih živih, črnih očeh.

Morda je prav ta blesk opozoril nanj kraljico njegovega hrepenenja. Izpustila je svojega brata in se mu približala. Asarhadan se ji je globoko poklonil in pozdravil.

"Pozdravljen, sin faraona iz jutrnje dežele!" je dejala. "Zakaj samevaš na praznik svetega Ibisa, ptice krvi in zaljubljene mesečine, in zakaj je zamišljen tvoj mladeniški obraz? Te ni izbrala nobena naših mladenk?"

"Milost, o velika, najvišja!" je vzkliknil Asarhadan zmeden. "Umaknil sem se jim; hotel sem ostati sam."

"Ni ljubezni v tvojem srcu, mladec? Niti danes ne?"

"Kdor ljubi sonce, o velika, ga ne zanimajo zvezde, ki potemne v silni luči in postanejo nevidne njegovim očem."

"Skrivnostne so tvoje besede. Kako naj jih umem? Kdo je, ki ljubi sonce, in kdo je sonce, ki ga ljubi?"

"Preveliko je tvoje vprašanje, najkrasnejša roža iz vrtov Semisirisa. Tvoj suženj ti ne more odgovoriti."

"Si ti, ki ljubiš?"

"Sem, gospodarica."

"In kdo je sonce, ki ti je zatemnilo naše zvezde, da jih več ne vidiš?"

"Milost, najvišja! Nema morajo biti moja usta. Še smrt jim ne bi smela izvabiti besede."

"Ne razumem te. Jaz sem več ko smrt, ker sem življenje."

"Vem, labodka bela, in vendar te prosim najvišje milosti: ne ukazuj mojim ustom govoriti! Razblinil bi se čar, ugasil bi sonce in strašna bi bila noč, ki bi zakrila mojo mladost."

"Tako velika je skrivnost tvoje ljubezni? Zavidam ji, ki jo ljubiš. Je lepša kakor jaz?"

"Lepa je tako kakor ti, najlepša."

"Praviš mi 'najlepša,' kako morem biti, če je na svetu še druga, ki je enako lepa? Ne, lepša je, čutim, da je lepša, vem kajti če ti sije še tu ko sonce, je zatemnila tudi mojo zvezdo."

"Ni je zatemnila, ker ni zvezda."

"Kaj je tedaj?"

"Sonce..." je zajecjal Asarhadan, prebledel, vztrepetal in povesil oči. Zavedel se je, da ga je Ofirija premamila s svojimi vprašanji in ga ujela.

Tudi ona se je zdrznila. Spoznala je, da ljubi njo in ga je s svojo ljubosumno radovednostjo pritirala v izpoved, do katere se nikoli ne bi bil ojuščil. A še tisti hip so se porodila v njej velika, čisto nova vprašanja:

"Zakaj sem se mu približala? Zakaj sem ga spraševala? Kaj mi je? Ali se zanimam zanj? Mi je več ko drugi? Ga ljubim? Ljubim? Še nikogar nisem ljubila. Neznano mi je bilo to čustvo. Zakaj? Mar zato, ker sem hči faraona faraonov? In vendar, ali nisem ženska? Ali ne spi v meni hrepenenje, ki mi ga oznanjajo druge? Morda je le prikrito, zatrto in bi ga bilo treba samo predramiti. On me ljubi. Prvi, ki mi je to povedal..."

Zastrmela se je vanj z izprašujočim in tehtačim pogledom obenem. Opazovala je njegov obraz in čustvo ugodja je napolnilo njeno dušo.

"Lep je..." si je dejala, "in ljubi me... sonce sem mu, ki zatemnjuje zvezde. Kako čudovito je vse to... nerazumljivo..."

Asarhadan je dvignil pogled. Ofiriji je zasijala iz njega boleest brezupnega hrepenenja in jo zasklela. Zasmilil se ji je, da je dejala na glas:

"Ubošček..."

"Milost, najvišja, sonce sonc," je zajecjal mladenič. "Odpusti mi mojo predrznost! Saj nisem hotel. Premotilo me je..."

(Dalje prihodnjic.)

HILARIJ PERNAT

(Nadaljevanje s pete strani)

našega mesta — prav ondi je bilo vse samo neodločnost in prihuljen molk. Okna naših veljakov so mežala kakor boječe zatisnjene oči, z mestne hiše ni visela zastava, na njenem balkonu ni bilo žive duše, da bi razprostrla roke proti koprneči množici in zaklicala: "Kvišku, narod! Reci, da si sam svoj — in boš!"

Ko je profesor videl, da ni česa videti, in čul, da se nič ne čuje, ga je obšlo kakor sveta jeza in brezdanij sram in grenko se je razgrohotal sredi trga. Kje so bili po tem takem "naši ljudje?" Ali so mar pili kavo, ali so še spali na današnji dan? Sredi strmenja je prišel mimo njega notar. Hilarij Pernat ga je ujel za komolec:

"Kaj pomeni to oklevanje? Mar ne veste, da se je Ljubljana vzdignila?"

Kolovrat je vedel, kako ne bi? Toda mudilo se mu je. Namenjen je bil v predmestje, mirni neke "elemente," ki so se zbiral na demonstracijo. Nebo je bilo vobče polno oblakov. Ali Pernat ni čul, da se je narodna straža uprla in da je narodni svet le s težavo zatrl pobuno? Trije nepokorneži so sedeli v luknji!

"Narodna straža?" je osupnil striček. "Uprla se je? Zakaj?"

"Kako zakaj? Na svojo pest je hotela proglasiti Jugoslavijo. Taka nepremišljenost!"

Profesor je okamenel.

"Ali ne veste, da se je Ljubljana vzdignila?" je z zastajajočim glasom ponovil svoje prvo vprašanje.

Da, Ljubljana! Vedeli so, kakopak, saj je prišla brzojavka; in so tudi neutogoma poslali kurirja, da se uveri na svoje oči, ali je resnica ali mistifikacija. Recimo, da je resnica. V Ljubljani imajo ljudi in sredstva, tam morejo...

"In pri nas?" je zavpil profesor Hilarij Pernat. "In pri nas?"

"Pri nas je stvar čisto drugačn — je obupno zacepatel notar. "Vse to, pomislite, gre vendarle zoper paragraf o veleizdaji! Kaj bi se zgodilo z nami, če bi Borojevič udaril na Slovenijo? Pa da o njem ne govorim: ali ne veste, da je mesto zasledeno po avstrijski vojski?"

"Koliko jih je?" V profesorjevih očeh je zaigrala drobna, brezumna iskrica.

"Stotnik in... nu, in moštvo."

"Vsega — koliko?"

"Kakšni ste! Recimo — trideset mož."

"V stari šoli?"

"V stari šoli."

"Prav," je rekel Hilarij Pernat. "Pokažem vam, kako treba... Spremite me."

"Kam?" se je ustrašil Kolovrat. "V staro šolo? Ali se vam meša?... Ne, ne!" je klatil okoli sebe. "Ženo imam in otroke! Nikarite, profesor — stojte,

za Boga svetega! Saj niste zblazneli!"

Striček Hilarij ga ni poslušal. Zelja, da bi osramotil te "copartarje," ga je bila obsedla do neznosnosti. Hitel je, kakor da mu gori za petami. Kasneje je dobro pomnil, da spotoma sam ni vedel, kaj prav za prav hoče in kako naredi svojo stvar.

"Kaj jim porečem?" je mrmljal. "Takole sam... vraga... Prekleti notar! Nu, pokažem jim!..."

Vsekako se je ponujala prilika, da umre junaske smrti. Zakaj pa ne? Razburjenost, ki ga je napadala tih dni, ga je nesla naprej kakor vihra. Tik pred zadnjim vogalom je srečal petnajstletnega dečka, ki se je postavil s trobojnim kokardo.

"Daj jo meni!" mu je velel. "Tako... Zdaj skoči na magistrat in reci, naj pokličejo stražo pod orožje. Pernat zahteva, reci, Marš!"

S kokardo na prsih se je čutil bistrejšega. Vojniki pred šolo je naprtil puško:

"Halt!..."

"Komandanta!" je odgovoril Hilarij Pernat s tako odločnim glasom, da se je sam zavzel.

Starikav hauptmann je prigrdral na prag.

"Sie wuenchen?" je zarezal in srepo uprl oči v prišlečevo kokardo.

Trenutek, da se striček izkaže, je bil prišel.

"Narodni svet," je izpregovoril, čudeč se lahkoti, s katero so mu prihajale besede na jezik, "narodni svet me pošilja samega in neoboroženega, v dokaz, da se želi ogniti krvotilja..."

"Krvotilja!?!? je zatulil stotnik. "Ja Kruzifixdonnerwetter, ist denn die Bande toll geworden?..."

"Šoška armada beži," je nadaljeval Hilarij Pernat. "Dežela je proglasila neodvisnost. Oblast je prevzela narodna vlada, ki razpolaga s svojimi lastnimi bojnimi silami. Prišel sem, da vas v njenem imenu pozovem na predajo."

"Ustrelim vas!" je kričal stotnik.

Važno za vsakoga

KADAR pošljete denar v stari kraj! KADAR ste namenjeni v stari kraj! KADAR želite koga iz starega kraja! KADAR prodajamo za vse boljše parnike po najnižji ceni in svedra tudi za vse tiste.

Potniki so z našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2,55	100 Din	Za \$ 6,35	100 Lir
Za \$ 5,00	200 Din	Za \$ 12,70	200 Lir
Za \$ 7,20	300 Din	Za \$ 19,05	300 Lir
Za \$ 11,65	500 Din	Za \$ 29,10	500 Lir
Za \$ 23,00	1.000 Din	Za \$ 58,20	1.000 Lir
Za \$ 45,00	2.000 Din	Za \$ 116,40	2.000 Lir

Ker se cene sedaj hitro menjajo so navedene cene podvržene spremembam gori ali dol.

Posiljamo tudi denar brezovno in izvršujemo izplačila v dolarjih.

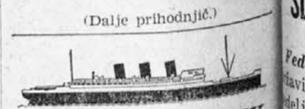
V vašem lastnem interesu je, da pišete nam predno se drugje poslužite, za cene in pójasnila.

Slovenic Publishing Co.
(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18 St. New York, N. Y.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izkven Clevelanda je 4.50 Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine. Unijsko delo — zmerne cene 6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio

nik, grabeč za pištolo. "Ich knall! Sie nieder!" Striček Hilarij je pomirjal očete mahnil z roko. "Svarim vas," je dejal in kakor v nenadnem navdahnjenju potegnil rutico iz žepa. "Hiša je po oddelkih narodnih straž strojniciami in topovi. Ako vzdignem rutico — ako počestrel — ali ako se začuje le najmanjši sumljivi hrup — zleti poslopje v zrak in naše čete udarijo na juriš!..."

LEO ZAKRAJSEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, INC.
302 EAST 72nd STREET
NEW YORK, N. Y.

Potniška pisarna, zastopstvo parobrodskih družb. Notarski in drugi posli v zvezi s starim krajem.

Cene denarnih pošilk:
za \$ 5,00 200 Din | za \$ 6,35 50 Lir
za 11,65 500 Din | za 12,70 100 Lir
za 23,00 1000 Din | za 29,50 500 Lir
za 45,00 2000 Din | za 57,00 1000 Lir

Posiljamo tudi v U. S. dolarjih. V slučaju nujnosti izvršujemo nakazila po brzojavnem pismu in direktnem kablju.

SVILNATE ZASTAVE, slovenske zastavne trakove z društvenimi napis, prekoramnice in regalije.
URE, prstane, demante, zlatinice in srebrnino, dalje Zenith in Spartan radio i.t.d.
Vzorce in pojasnila pošiljam brezplačno.
IVAN PAJK (PIKE)
24 MAIN ST.
CONEMAUGH, PA.

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
v Slovenskem Nar. Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

VLOGE
v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge.
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEND. 5071

SPOMIN NA STARO DOMOVINO
"NAŠI KRAJI"
ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v velikosti 5x7 1/2 inčev
Ta krasna zbirka, vas stane samo \$1
SPADA V VSAKI SLOVENSKI DOM

Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!
V knjigarni "Glas Naroda" lahko dobite vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Preglja, Kmetova, Milčinskega, itd. V zalogi imamo prevode del svetovnoznanih mojstrov: Gospodarske, gospodinjke in poučne knjige... Igre, pesni, zemljevide.
Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

"GLAS NARODA" (Dep. K) 216 W. 18th Street, New York